

ספר

טהרת משפחה

שנתחבר

בשליחות אסיפת הרבנים הארמאדאקסית

על הלכות נדה בקצרה

על ידי וועד מיוחד לזה מנדולי הרבנים

בשנת תרצ"ז בלשון הגר

ועתה נעתק ללשון הקודש

על ידי

וועד טהרת המשפחה

בברוקלין נ. י.

.... ..

הוצאה שביעית [מוגה]

תשמ"ו

Translated and Published by
COMMITTEE FOR THE PRESERVATION OF
JEWISH FAMILY PURITY
27 Maple Terr., Monsey, N.Y. 10952
(845) 425-7549
(845) 425-2060

Copyright '986, by Rabbi N. Neumann

כתובת להשיג ספר זה בחינם, וגם על ידי דואר, וכן
בלשון אנגלי, ספרדי, הונגרי, רוסיא, פורטוגזית,
פרסית, גרמנית, וצרפתית, ובאידיש, וכן רשימות
הוסתות בלשונות הללו:

Copies available FREE of charge by writing to:

Committee of J. F. P.

27 Maple Terr., Monsey, N.Y. 10952

(845) 425-7549

(845) 425-2060

מענדלאוויטש

רח' עזרא 14, ירושלים 95142

טל. 02-532-4475

צבי עקיבה ברי"א ראטמאן, רח' חזנוביץ 5, ירושלים 95148

טל. 02-246216

וויליאמסבורג:

Rabbi E. Pollak, 168 Wilson St., Brooklyn, NY 11211

(718) 384-4865

בארא פארק:

Rabbi A. Halpert, 1320 47 St., Apt. A-1,

Brooklyn., NY 11219 / (718) 871-4506

Rabbi N. Simonowits, 122 W. Central Ave.,

Spring Valley, NY 10977 / (914) 425-0155

אם כי חוברת זו מקיפה רוב הלכות נרה וטהרתה, בדרך כלל, בכל זאת אינה כי אם קצור ותמצית של הלכות הללו. ענינים אלה והלכותיהם ארוכים ומסובכים הם ביותר, וכמובן שאין המקום בחוברת קטנה זו להרחיב הדיבור לכל פרטי ודקדוקי הלכות הללו, אלא נאספו בחוברתנו כל ההלכות היסודיות שהן הכרח על מנת לדעת כיצד לשמור על טהרת המששחה, ולנהוג חיי אישות לפי תורתנו הקדושה. וכן, ובעיקר, תשמש חוברתנו כמורה דרך לאשה, שתדע אימתי עליה לפנות אל הרב בשאלת חכם במקרה מן המקרים שקרו לה.

חובתנו לעורר להרגיש ולהחזיר זאת בכל תוקף, לידיעת כל אשה: שאט מתעורר אצלה איזה ספק בענינים אלו, ואפילו הספק הקל ביותר, חייבת היא לפנות אל רב מומחה ולדרוש ממנו הוראתו. אשה המשווה מקרה אל מקרה ופוסקת לעצמה את הדין, יכולה, חלילה, להכשל בעבירה חמורה, שהיא בעצמה אינה רוצה בזאת, כי הלכות אלו מסובכות מאוד, וכל מקרה ומקרה תלוי בפרטים שונים, שאינם שווים בכל פעם, ורק הרב המומחה הוא ביכולתו לבור להכריע ולפסוק הדין בכל מקרה ומקרה.

אשה השוקדת לקרוא, לעיין ולהבין, בחוברת זו, תבוא עליה ברכה. אבל חשיבות מיוחדת ונחיצות גדולה היא, להשתתף בשעורים הפומביים הנערכים במיוחד להלכות הללו. הרכה סעיפים ופרטים מהלכות הללו זקוקים לבאור רחב, והסבר מפורט, שאפשר להשיגו אך ורק מתוך הסבר בעל פה, ועל ידי שאלות ותשובות הרדיות. (שעורים כאלו נוסדים, בוראי, על ידי הרב המקומי של כל שכונה ושכונה — כאשר עוררו כבר על כך רבנים חשובים גדולי ישראל מובהקים — והם נערכים לנשים נשואות לחור ולכלות לחור. ואם עדיין נמצאת שכונה שלא קיימים בה שעורים כאלו — הרי חובת השעה להנהיגם, בוריזות מקודמת למצוה).

לז"נ

הרה"ח ר' אליהו
 בן הר"ר יצחק דוד ע"ה
 נפטר כ"ד אדר הראשון
 תדש"מ לפ"ק

מפתח

ח	הסכמות
טו	אקדמות מילין
ז	הקדמה
יט	מבוא

דיני נדה

פרק א: ראיית דם

כט	ראיית דם
ל	מראה הדם
ל	מציאת כתם
לא	הרגשת פתיחת המקור
לב	ראיית דם בשעת תשמיש

פרק ב: הפסק טהרה — לבישת הליבון

לד	מתי תוכל להפסיק בטהרה
לה	סדר הבדיקה וזמנה
לח	אם ראתה דם באותו היום
לט	הפסק טהרה בשבת

פרק ג: ז' נקיים

לט	התחלת שבעת ימי נקיים
מ	זמן יום הטבילה
מא	הבדיקה בכל ימי הנקיים
מב	אם בשבעת ימי הנקיים לא מצאה עצמה נקיה
מג	אם מצאה כתם בימי הנקיים
מד	אם נושאת טבעת הרחם

פרק ד: הכנות להטבילה — חסיפה

מה	זהירות ביום החסיפה
מו	הכנות להטבילה וזמנה
מו	חסיפה
מז	הסרת שן תותבת ומיני רטיה וכו'
מז	עור המתקלף וקרומ שנתקשה
מח	זמן הרחיצה באמבטי
מח	אם לא תוכל לרחוץ רק בלילה
מט	אם חל טבילתה בליל שבת או בליל יום טוב
נ	אם חל טבילתה במוצאי שבת או מוצאי יו"ט
נ	אם חל טבילתה בליל יום טוב שני
נא	חתיכת יבלת או עור קשה

פרק ה: דיני הטבילה במקוה

נב	מה המובן של טבילה במקוה
נג	אופן הטבילה
נה	הברכה
נו	אם נזקקת שאשה תסייעה בשעת הטבילה
נו	שאלות אחר הטבילה
נד	חל טבילתה בליל יום כיפור או תשעה באב
נד	באיזה אופן מותרת לטבול ביום
נח	איסור מניעת לירת בנים

פרק ו: דיני כלה

נט	תפקיד של כלה כשרה
ס	חובת הכלה
סא	מתי תוכל הכלה ללבוש לבנים
	אם נדחה זמן הנשואין בתוך ספירת הנקיים
סב	או בסופו
סב	מתי תוכל הכלה לטבול
סג	אם חל הטבילה אחר יום החופה
סג	קביעת זמן החתונה

מפתח

- פרישה אחר בעילת מצוה וזמן לבישת הלכנים
- סג שאחר כך
- סד אזהרה

פרק ז: יולדת, דיני המהרה אחר הלידה

- סה הרגשת חבלי לידה
- סו כשילדה או הפילה
- סז מתי יכולה לטבול אחר הלידה

פרק ח: הרחקה

- סז פרטי ההרחקה גמורה
- סח המטות
- סח נסיעה
- סט בשעת סעודה
- ע אם אחר משניהם חולה

פרק ט: פרישה ממוך לוסת

- ע איסור התקרבות בעונה הסמוך לוסתה
- עא שלשה מיני וסתות העיקריים
- עג מקרי הגוף קודם הוסת
- עג וסת קבוע
- עד וסת שאינו קבוע
- עד בריקה בזמן הוסת
- עה סרה, איך מחשבין הוסתות עד שנקבע
- עח סרה, כאיזה אופן נעקר וסת הקבוע
- פ אשה בתור ימי עיבורה ומניקה
- פא כללים בחשבון השלשה עיקרי הוסתות
- פו רשימת הוסתות
- פז הסבר מהלך חשבון הוסתות באופן "לוח" פח-צ
- צ"ב סדר החדשים

הסכמות

בעזהש"ת ארון כל

אליעזר זוסיא פרטיגול

בהרהגה"ח ר' ישראל אברהם ז"ל

מסקולעני, כעת בברוקלין יצ"ו

כ"ה, יום ב' פקודי יום א' לחורש ארר שני שנת "נסים
ונפלאות"

הנה ירוע שעיקר שורש קרושת ישראל הוא שמירת גרדי
עריות, אסורי עריות הן מהג' עבירות שנאמר עליהן יהרג
ואל יעבור, אבותינו נגאלו ממצרים בזכות שהיו גרורים
בעריות ואיסור נרה הוא בכלל עריות כמו שכתוב בפרשה
אחרי בפרשת עריות,, ואל אשה בנרת טומאתה לא תקרב"
ואם לא ספרה שבעה נקיים ולא טבלה במקוה כרת היא
בכלל עריות ואיסור,, כרת" ר"ל, כירוע מש"ם ופוסקים
יעיין ברמב"ם ז"ל הל' איסורי ביאה פרק י"א, ופרק ד',
ובגמרא שבת י"ג מעשה נוראה, ובפרש"י ז"ל שם.
ובעוה"ר הרבה נכשלים מחסרון יריעה ר"ל, ע"כ בואו
ונחזיק טובה להישיש התורני הרב המופלא ומופלג בתו"י
ר' יחיאל מיכל ניימאנן נ"י וחבריו הי"ו שמתאמצים מאז
להפיץ ספרים בענין זה בכמה לשונות, יישר כחם על
הרבה הגרול הזה להציל בני ובנות ישראל מהסכנה

הנוראה כגוף וכנפש, וכל איש ואשה ישומו נא לב להציג את נפשותם ודורותם. וכולם מחוייבים להחזיק ידי המשתדלים בזה לסייע בידם להוציא לאור את הס' הנ"ל. ומה רב טובם ושכרם של המסייעים ושומרים ומקימים ובטח זכות גדול יגן עליהם לשמרם מכל רע ולהוציאם ממצוקותיהם ולהושע בכל מלי דמיטב ונזכה בקרב כל ישראל להנאל מהגלות עם פני משיח צדקנו במהרה בימינו אבי"ר.

הק' אליעזר זוסיא פרטיגול
בהרהגהצ"ר ישראל אברהם זצ"ל

לעילוי נשמת

הצ' מינקא בת הרה"ג ר' יעקב הלוי
נפטרה כח' שבט תשמ"ד לפ"ק ת.נ.צ.ב.ה.

לז"נ

האשה החשובה והצנועה

שרה בת הרה"ח ר'

אברהם ע"ה הויזער

ט"ו חשוון תשמ"ו לפ"ק

משה שפערן

אב"ד דעברעצין וניהויזל יצ"ו, בעהמח"ס באר משה
בלאאמו"ר הרא"ש, בעמ"ח ספרי גמי אש ומליצי אש ושאר ספרים
ברוקלין יע"א

כתורה לנורא עליה, ובשמחת הנפש תופס אני העט
בידי לכתוב שורות הללו, שבעוה"י זכיתי לראות הקונטרס
הזה החשוב והיקר מאוד יוצא לאור עולם, שבו נסדרו
יסודות ההלכה בהלכות נדה להלכה ולמעשה כסולת נסיה
לבנות ישראל הצנועות. מתורגם בדיוק נמרץ ללשון
הקודש מלשון הגר הארנינאלי, שיצא אז בשנת תרצ"ז
לפ"ס, בהסכמת שלשה מרועי ישראל, גדולי עולם, בעלי
הוראה מובהקים וצ"ל מארץ הגר.

כמה פעמים שמעתי מפה קדוש מוח"ו הרב הגאון
האמיתי צדיק יסוד עולם מוהר"ר שלמה צבי הכהן
שטראססער וצ"ל, אב"ד דעברעצין יצ"ו, שהיה יחיד
מומחה בנ' הלכות קשות. רבית, נדה ומקוואות, והי' לו
חיבור גדול בכ"י על ג' הלכות חמורות אלו ונאכדו. ותמיד
תהלת קונטרס זה בפיו והי' מהלל ומשבח אותו עד מאוד.
והגיד לי בבירור שכל ריץ וריץ וכל שורה ושורה עבר
עליהן טרם שנדפס, כי כותב הקונטרס הזה בלשון הגר,

הי' הרבני מו"ה אלי' בלאסס ז"ל, אחר מיוחד, מחשובי בעה"ב דקהלתו, ועל כל הלכה והלכה ישבו שעות וימים איך לכתוב, ואיך יהיה סגנון הלשון והסדר.

וקמוח"ו זצ"ל היה מתאר הקונטרס הזה: „מעשה אומן נפלא“. וכן היה אומר בלשון אשכנז: „עם אין א מייסטער ווערק“.

ע"כ נחזיק מלא חפנים טיבותא למעלת כבוד הרב ירדינו מאז ומקדם מדעברעצין יצ"ו. הירא וחרר לרבר השם יתכרך רחיל חטאין, הרכ המו"מ מוה"ר יחיאל מיכל ניימאנן שליט"א, שאזר כניבור חלציו ובמסירות נפש ממש כבר נתן לתרגם והו"ל קונטרס זה מלשון הנר ללשון אנגלית וספרדית* ברבבות טופסים יותר** (מ 80,000) וחלקם חינם אין בסף בין אחינו בני ישראל. ומאז לא נח ולא שקט, ולא חס על הוצאות ממון וטירהא דנופא, עד שעלה בידו לחדש הדר זיו הקונטרס גם ללשוננו, לשון הקודש, בכירור אחר בירור ובניפוי אחר י"ג נפות כדי שיצא הרבר מתוקן.

ומאחר שקמוח"ו זצ"ל טרח ויגע עם מתרגמי הקונטרס שורה בשורה, כמו כן כך אחותי מעשי אבותי בידי ועברתי עם כ' הרב הנ"ל על כל הקונטרס מרישא ועד סיפא אות באות תיבה בתיבה ושורה בשורה, והשויתי לשון הנר (כפי שאני שולט בה מימי נעורי שהי' לשון המדינה) ללה"ק, ויכול אני להעיד שכמעט לא נטה מלשון הארנינאלי לשון

** (וכעת 300,000)

* וכעת גם בשאר לשונות

הגר כחוט השערה. לפי זה כל הלכה והלכה הכתובה כאן כקונטרס החשוב והיקר יצא בהסכמת ארכעה רועי ישראל נאונים וצדיקים וצ"ל מדור שעבר, וכי יש לך חשיבות יותר גדול מזה, תורה שלמה, משנה ברורה, והלכתא נכורתא לחיי משפחה כשרה וצנועה על פי הסכמתם, יצאך ירכב על דבר אמת.

וע"ז בעה"ח א' לס' סוככים בכנפיהם על הכפרת, שנת תשל"ג לפ"ס, פה ברוקלין יצ"ו.

בס"ד

להוצאה שניה - והחמישית

כדיוק נמרץ עברתי על כל החיקונים וקצת הוספות, ובעזה"ש"ת מצאתי שכולם ברורים מכוונים להלכה ולמעשה. דבר טוב מאוד עשה הרב המו"ל ותודתי העמוקה בעבור טרחתו ועמלו להוציא דבר שלם ומתוקן.

וע"ז בעה"ח מוצש"ק ויהי למס עובד (כפרש"י) תשל"ו לפ"ק פה ברוקלין יצ"ו.

גם ההוצאה החמישית (זו) היה לנגד עיני ומצאתי כל ההוספות מכוונים להלכה.

וע"ז בעה"ח כ"ז למטימונים חש"מ לפ"ק פה ברוקלין יצ"ו
משה שטרן

אב"ד דקהל יסודי התורה

טלפנים אב"ד דעברעצין יצ"ו

בעהמח"ס באר משה ו"ח

הרב חיים בערגער

ראב"ד דק"ק מישקאליץ

ברוקלין

יתברך הכורא זיתרומם היוצר אשר דבר נעמו יורנו
והברילנו מן התועים, ובאהבתו אותנו הכניסנו בגנוזי
קדושת מצוותיו, והרחקנו מכל זוהמה וטומאה ובפרט
משורש טומאת הנדה ביסוד יצירת עם קדוש.

לפני כל"ו שנים, החליטו רוב רבני המדינה בישיבת
הלשכה המרכזית הארט' מכח חיוב האחריות וערכות —
ביסוד יצירת עם התורה — לחבר קונטרס בשפת הגר
בהלכה זו כרי שגם המון נשים צדקניות (שהבינו אז בשפת
הגר יותר משאר לשונות) יוכלו גם כן לירע על כוריו
הלכות נדה השכיחות ונחוץ שירעו אותם, וקבעו על זה
וועד מגדולי ונאוני רבנים גר"ו עמורי ההוראה, שיחברו
קונטרס לתכלית זה, והם מלאו תפקידם כאמונה ושלמות,
וכתבו בקיצור נמרץ, בדיוקנות יתירה וחכמה נפלאה רוב
הלכות נדה הנחוץ לירע לכל אשה צנועה, מיעוט המחזיק
את המרובה.

ולפני איזה שנים נתעורר ידירינו מאז איש יקר רוח
שיראתו קודמת לחכמתו כבוד הרב המופלא ומופלג מוכתר
בנימוסין מוה"ר יחיאל מיכל ניימאנן שליט"א עם עוד
אברכים יקירים חברים מקשיבים בשם וועד טהרת

המשפחה לתרגם קונטרס הנ"ל על לשון ענגליש ושפעניש כדי לזכות הרבים לשם שמים לאותן הנשים הצנועות שמכינים יותר בשפת מדינתם, והפיצו אותם בחינם לכל דורש, זה יותר משמונים אלפים טופסים, ועוד ידם נטויה — גם בקונטרס הנוכחי — לשלוח חינם לכל דורש ומבקש מהם, ואמרין לפעלא טבא יישר, שסייעו גם בן בסירור השיעורין שמצויין באן בכמה חלקי עיר הבירה נוי-יארק יצ"ו מיוחד לנשים בהלכה זו, כדי שירעו המון רב איך להתנהג ולא יבשלו ח"ו בחסרון ידיעה, אשרי חלקם. ועתה נתעוררו לתרגם קונטרס הנ"ל שנתנו עידיהם עליו גדולי ועמורי ההוראה על לשון הקודש שיהא שוה לכל נפש כעם ככהן ולקבעו בין ספרי הקודש, שגם לאברכים לומרי הש"ע יהיה לתועלת לעיין בו שנכתב בלשון קצר וצח, ובצוותא חרא אתו עמו דקרקנו ביותר עם חברים מכוללנו שיהא תרגום זה נכון ומתאים בכל תיבה ותיבה. ואוכל להעיד על זה שהוא בריוק גמור, כקולע אל השערה ולא יחטא, וזכות הרבנים הצ' מחברי הקונטרס יסייענו שיצא דבר שלם ומתוקן להרחיב על ידי זה גבול הטהרה וק' בישראל ולהעלותנו בזכות הנשים הצרקניות מכור גלותנו למדרגה שעליה נאמר ישראל אשר כך אתפאר ונזכה לגאולה שלמה לקבל פני משיח צדקנו כב"א. יום ג' לס' תשא את ראש בני ישראל תשל"ג לפ"ק.

החותם לכבוד התורה

חיים בערגער

מ' ראב"ד דק"ק מיסקאלץ יצ"ו

אקדמות מילין

הנה מי יכול לספר ולהלל תפארת וגדולת של עוכדי השם באמת, ובפרט של איש צדיק וקדוש שקדן עצום בתורה וביראת השם טהורה והשביל והסתיר כל מעשיו, רק לשם שמים יצא מגדרו במסוה, ללמד על הכלל כלו יצא כש"ת מוהר"ר יעקב בן ישראל זצוק"ל זי"ע והי"ד הערשקאוויטש אב"י בעיר סערענטש יע"א. ולא ידע השקט עד אשר יצא לפועל מחשבתו הטובה על ידי קול קורא'ם אשר שלח לצדיקי ורבני הרור זי"ע לעורר על ענין דבר זה. ודבריו עשו פרי שעל ידי זה יצא הקונטרס הזה על דיני נדה בלשון הגר ונרפס בפעם הראשון בעיר סערענטש יצ"ו בשנת תרצ"ז לפ"ק מטעם לשכת מרכז האורטראקסי תחת השגחה ועריכה של שלושה רבנים גדולים של אותו הזמן, ה"ה: הרה"ג שלום וויעדער אב"ד נירערהאז, הרה"ג מנחם סג"ל פאללאק אב"ד סערענטש, הרה"ג יעקב יוסף יונגרייז אב"ד ניר מארא, והרבני אלי' בלאסס מדעברעצין זכרונם לברכה.

והעידו גדולי רבנים שליט"א מהמדינה שמה שטרם נרפס הקונטרס אז, נשלח לכל גאוני ארץ יושבי על מדין די בכל אתר ואתר להראותם ולשמוע חוות דעתם דעת תורה ע"ז, הרי שמתחת ידי מאות ארזי תורה יצא חיבור הלן. וחפץ השם בידם הצליח והפיצו הספרים בכל רחבי העם

ונתקבל בהערצה גרולה ונדפס אחר כך כמה פעמים וכן גם במדינה זו נרפס כמה פעמים. וברוך המקום שזכיתי ביעקב חבל נחלתו לשמשו ולתומכו ולהמשיך עבורתו הק', ובעזהש"י זכינו לפני כמה שנים להעתיקו ללשון אנגלי וכן ללשון ספרד (שפעניש)* וחלקנו אותם בכל רחבי תבל. וכעת עלה ברעתנו להעתיקו גם ללשון הקודש למטרה זו כדי להפיצו בעזהש"ת בכל תפוצות ישראל. ובס"ד עלה בירינו אחר כמה יגיעות ע"י סייעת רבנים ות"ח בעבודה דייקנית ועיונית לשמור שלא יכשל ח"ו הקורא בדבר הלכה מחמת סגנון הלשון. והוספנו רק מעט מועיר באיזה מקומן הנדרש לביאור איזה דין להבינו ביותר או עצה טובה למעשה, והכל נעשה עפ"י חו"ד רבנים והסכמתם שליט"א. ותורה רבה לכל אלו שסייעו באיזה אופן להוצאת הספר, ויה"ר מלפני אבינו שבשמים שיהיה חלקנו ממזכה את הרבים לשם שמים.

ועתה בעודי, פה מצאתי מקום להלל את בוראי על כל תגמוליו עלי, ובפרט במלחמה האיומה הוא אלי וחי גואלי וצור חבלי בעת צרה, ברוך הגומל לחייבים טובות שגמלני כל טוב, עד הגה עזרונו ברוב רחמיו וחסריו, וכן בקשתינו שאל יעזבנו ואל יטשנו נצח סלה ועד. ונוכה בקרב כל ישראל לכל הישועות הניבאות לנו וישמח ישראל בעשיו בני ציון יגילו במלכם עם משיח צדקנו במהרה בימינו אכי"ר.

ועש"ק לס' ולפ"ק אני חלקך ונחלתך, ברוקלין יצ"ו

יחיאל מיכל ניימאנן

רב מווינא יצ"ו

* וכעת גם בשאר לשונות

הקדמה

בתוכן חוברת זו, חשנו למלא את המשימה הקרושה, אשר ראשי הרבנים של הועד המרכזי שליט"א כברוני והטילו עלינו, לרכז בקצרה את הלכות טהרת המשפחה לפי תורתנו הקרושה, לחברם ולהוציאם לאור עולם, ועל ידי הפצת חוברתנו לעצור את התעייה המסוכנת, שמקורה על פי רוב באי יריעת חוקי תורתנו הקרושה, אשר רבים רבים מאחינו בני ישראל נלכרו ונכשלו על ידי זאת באחת מהעבירות החמורות ביותר, שגם על הרורות הבאים נשאר על ידי כך כתם בל ימחה.

אנו מרשים לעצמנו לקוות שיגיעתנו תשיג בעזה"י את המטרה. ובעזרתם של הרבנים החשובים שליט"א, מארי ראתרא רי בכל אתר, נגיע לכך שכל חתן וכלה ישקרו לפני נשואיהם להיות בקי בתוכן של חוברת זו, וגם לאחר הנשואין, להוסיף וללמוד בה, כרי שחיי האישות שלהם יהיה מופנה מהחטא ופגם נרות, אשר פועל בצורה מסוכנת גם על הרורות הבאים, כתיאורו של בעל ה"חפץ-חיים" הקרוש בהקול-קורא המפורסם שלו, המובא להלן, והוא נצב לפנינו באופן מחריר.

העזרה הנזכרת של הרבנים מארי ראתרא, תהיה בצורה זו, שמצדם ישתרלו גם הם להשפיע על כל זוג

המיועד לנשואין, ללמוד ולהגות בחוברת זו, וגם שימצאו האופן כיצד להיווכח בתוצאות היוצאות מהקריאה בחוברת, אשר דבר זה יהיה נרמז בתעורה מהרב המקומי, שתהיה חובה על כל חתן להציגה לפני עריכת הנשואין.

ברכת השם יתכרך תלווה את גורל עבודתנו ותפעל את שליחותה הקדושה, ובוה נקוה שהנסיונות הרבים, העוברים יום־יום על אחינו בני ישראל, ייפסקו וייעלמו מעל ראשינו. כי ברור, שכל ההרפתקאות דערו עלינו הן כעונש בגלל עוונותינו, ומניעת החטאים תמנע את הסבל הנגרם בגללם.

רחמי שמים יושפעו עלינו, שייאמר כבר די לצרותינו, לשפלותנו ולנסיונותינו ועל ידי טהרת נשמותינו וטוהר מידותנו שיתחדשו בתוכנו, יבקע אור השחר עלינו, וירמו קולות הרוי והצדה באהלי ישראל, ותמורת זאת — מתוך שמחה מלאה ושלמה ואושר בלתי מוגבל — קולות תודה וזמרה יעלו למרומים... אכי"ר.

יעקב בן צבי נ"י

לע"נ צבי בן יעקב

י"ז חשרי התשל"ט א' דחווה"מ סוכות

מבוא להלכות נדה

גדרי הטהרה בחיי האישות, הם מעיקרי ויסודי מצוות תורתנו הקדושה. העונש החמור שכתבה התורה הקדושה על העובר עליהם חס ושלום, הוא „כרת“, הן על האיש והן על האשה כמ"ש „ונכרתו שניהם ונו' " (ויקרא כ, פסוק יח). להבין חומר האיסור די להתבונן שהתורה השווה עונשה לעונש של מי שמחלל צום יום הכפורים או מגלה עריות, ח"ו. נורא ואיום העונש הזה, רח"ל. הנפש נכרתת משורשה ואינה יכולה לשוב למקור מחצבתה, וגם הילדים הנוצרים ונולדים בטומאת הנדה נכרתים ונאבדים במשך הזמן לעולמים בלי להשאיר שורש וענף בעולם, „כרת וערירי"...

חומר האיסור הזה ועונשו הגדול, צריך להיות חרות על לוח לבנו לא ימוש מנגדנו, למען לא נבוא להקל או לזלזל בו גם במחשבה קלה כל שהיא. לצערנו הרב, נמצאים בקרב עמנו, מספר גדול, שעדיין יש בהם ניצוץ של יראת שמים, והם לא היו עוברים על איסור צום יום הכפורים בעד כל הון, ובכל זאת דינים אלו קלים הם בעיניהם ומשתמטים מלקיימם בדברים של מה בכך. כדי להפיק את רעת עצמם, ולהרגיע במקצת את רוחם,

הם אמנם מודים ואומרים, אמת ונכון שלמצוה זו יש יסוד ונימוק ממעמי שמירת הבריאות ואנו מכירים בכך, אלא שאנו יכולים להשיג זאת, גם מבלי שנוהר בשמירה קפרנית כליכך לכל פרטי ודקרוקי המצוה הזו, כפי שהיא כתובה בשלחן ערוך בדבר ספירת ימים נקיים וטבילה במקוה כשרה...

טעות גדול הוא ומשגה חמור לחשוב ככה, חס ושלום, וכל מי שאומר או חושב כך, תועה בדרכו ומגלה על ידי כך שרופף בידו יסוד האמונה, שהתורה הקדושה, לכל פרטיה ודקרוקיה, ניתנה לנו מאת הבורא יתברך שמו.

אכן, צורקים הם האומרים שיש במצוה זו גם ענין של שמירת הבריאות. רופאים מומחים מפורסמים הוכיחו, ופרסמו, כי שמירת מצוות טהרת המשפחה בקפרנות יש לה השפעה יסודית לטובה, הן על חיי הווג עצמו, והן על צאצאיהם אחריהם. „מצוות התורה הקדושה בעניני טהרת המשפחה עם כל דקרוקיהן בחיי האישות, מתאימות בהחלט לטבע האדם. שמירתן בקפרנות מונעת הרבה מחלות (תחלואי נשים) שכיחות, וגורמת שצאצאיהם של הורים שומרי מצוות מחוסנים הם נגד חלאים מסויימים ומחלות מדבקות, והיא המסבירה את כשרונותיהם ומדת התבונה המפותחת שלהם שמלירה.“ (Social Hygiene der Juden, von Dr. Nossig.)

וזה אמנם מובן מאליו, כי כל מצוות התורה הן לטובת ותועלת שמירת הבריאות של עושיהן, אולם זהו רק גורם צדדי, הנגרם כתוצאה מכך, אבל לא התכלית והמטרה שלהן. טעות גמורה היא לחשוב על מצוות הכורא ברוך הוא שמטרתן היחידה היא לשמש פשוט כספר רפואות לאדם.

כוונות קדושות ונעלות מאלה טמונות במצוות התורה הקדושה גם בנוגע לחיי האישות והלכותיו. „והתקדשתם והייתם קדושים כי אני ד' אל־לִיכֶם” (ויקרא כ, ז). בזה נתנה התורה היסוד לריני חיי האישות, ולחיי משפחה טהורים וצנועים ומדות נעלות בכללותם.

„והתקדשתם”! התעלו והתרוממו על הנטיות השפלות ועל התאוות המזוהמות הטבעיות; שימו מתג ורסן לכיסופי החיים הבהמיים, והשתלטו עליהם עד ידי כבישת היצר. יהיה לפניכם תמיד גדר שאין לעבור עליו, ותעלו ממדרגה השפלה של בהמה למדרגה הנעלה של „אדם”.

„והתקדשתם”! קדשו עצמכם, התחזקו והתאמצו לעלות לרמות הפסגה השכלית על ידי חיי אישות טהורים וצנועים נרעמי הליכות ורצון תקיף, ממוזגים בעדינות שמימית וטהור גשמי לחיות עשׂי התורה מצוותיה וחוקותיה בקדושה ובטהרה תמידית מתוך אושר רוחני וגשמי גם יחד.

וברור, אפוא, כשהמדובר כאן בדבר נשגב ונעלה, מצוה חמורה ומצוות תורת השם יתברך, ולא באחד מחוקי הנקיות הטבעיים, שיסודם בדרכי הרפואה, ממיילא בטלות מעצמן כל האמתלאות שהאדם ממציא לו, לפי שכלו המוגבל, להקל בקדושת המצוה הגדולה הזאת, ח"ו. וברור, שכעתיים, שאם גם קיימה האשה את כל דיני ההרחקה, וספרה ימי הנקיים כדיו, רק לא טבלה בחקוה כשרה בשמירת כל הלכותיה; ואפילו התרחצה בכמה אמבטיות ומאה מרחצאות, לא עשתה כלום, והיא נשארת בטומאת גדתה, ורובצת עליה ח"ו, העונש האיום והנורא, השם ישמרנו.

ונעתיק כאן סטעים מדבריו הנלהבים של הרב הצדיק המפורסם ה"חפץ חיים" זצוק"ל, שנתפרסמו לפני עשרות בשנים:

היות והגיעו לאזנינו שמועות מתרירות, אוי לאזנים שכך שומעות, על הפרצת האיומה שנפרצה במתנותינו, שישנם גם בתו בני ישראל המכנים עצמם בשם כשרים, השומרים דיני מותרת המשפחה וההרתקה שנצטוונו עליהן מפני הבורא יתברך שמו, ובכל זאת הם מקילים לעצמם ואין מדקדקים בהם בכל הזהירות הדרושה. נוסף לכך ההפקרות האיומה השוררת בדרך הזה, וההתנהגות הבלתי מוסרית, הגורמות לכל מיני צרות ודאבון נפש בתוך המשפחה כמו כן תוך לבית רח"ל. ולא עוד אלא שמונעים עצמם מברכת הבנים ומשחיתים את זרעם באופנים שונים, או

מגבילים את לידת הבנים ללא יותר מאחד או שנים, השם ישמרנו: ובפרט העוון הנורא של רחצה משותפת ומעורבת בימים ובנהרות, או בבריכת שחיה מעורבות, שיהו עוון מרעיש שמים וארץ.

הטאים גרולים אלה, בוקעים עד לרקיע וגורמים ומביאים, חלילה, פורעניות רבות ונוראות בעיני פרנסה ובריאות, ומובילים לגזרות נוראות להשפלת כבוד ישראל בעולם ונגישות ורדיפות.

אחריות ללא גבול רובצת על כל איש ואשה המזלזלים, או מקילים, בפרטי המצוות של טהרת המשפחה ודיני התרחקה והצניעות. הם מסכנים את חיי ילדיהם הזכים במלוא מובן המלה, כורתים בעצמם את קיומם, ומכלים את נפשותיהם ומגלגלים על כלל ישראל שיםבלו בגללם.

אמנם, העוברים על מצות בוראנו יתב"ש לא תמיד הם עושים זאת ברצון ובזדון, או בגלל חוסר אמונה, חלילה, אלא שעל פי רוב היא מחמת הסבות דלהלן:

(א) מחמת חסרון יריעה. אין יודעים את חומר העוון ומה שהוא עלול לגרום להם, — ואינם משיגים השגה קלה שהוא, בגודל עונשו החמור.

(ב) מחמת ידיעה בלתי נכונה. יריעתם בתכלית המצוות והלכותיהן לקויה היא, שהם טועים בתבנת הענינים ובבאורם הנכון.

(ג) מחמת אי ידיעה בכלל. יש כאלה שלא למדו ואין יודעים בכלל מקומם של מצוות וחוקי התורה.

כל מי שלמד המשה חומשי תורתנו הקדושה צריך שידע, שהעובר על חוקי ומצוות התורה בעניני חיי האישות — טהרת המשפחה וגדרי העריות בכלל — מענישו חש"י בעונש החמור ביותר: „ברת" ר"חל, „ואיש אשר ישב את אשה רזה — ונברתו שניהם מקרב עמם" (ויקרא כ, יח) (המקיים יחסי אישות עם אשה כשהיא נדה — נכרתים ונאבדים שניהם מתוך העם). „ואל אשה בנת טומאתה לא תקרב לגלות ערותה" (ויקרא יח, יט) (לאשה כשהיא נדה — אל תגש לקיים יחסים אמה).

את המונח והמושג „ברת" אין ביכולת העט לכתבו, להארו לאמחו או להסבירו בשלמות, וגם שכל האנושי צר הוא להשיגו ולהבינו כליל. אנו ננסה רק לדבר מסביב למושג זה, ולנגוע בו במקצת, בצורה מצומצמת, עד כמה שידינו מגעת:

"ברת": — כלית. האדם בטרם נשלמו שנות חייו, ולפעמים גם בעצם ימי פריחתו ובשעה המאושרת ביותר שבחייו, הוא — בין איש ובין אשה — פתאום נכרת, נחתך ונעקר, מבין החיים וסתוך חוג קרוביו האהובים, בעזבו אחריו אבלים, אלמנת ויתומים, בסימן שאלה גדול ובחמיהה עצומת למת זה קרה ומפני מה? ... רק השם ברוך הוא, תיודע כל העלומה וכל נסתר גלוי לפניו כספר הפתוח, שגם כל הנמצא במסתרי השכחה וכל עבירת שנעשתה במסתרים ובמחשכים מוצגים לפניו לחשבון — הוא, ורק הוא, תיודע להשיב ולענות על זאת...

ויש גם, לפעמים, שבגלל זכוות שהן, שיש לאיש זה, או לאשה

זו, העניק חקב"ה לעבריון אריכות ימים, או גם חיים טובים ומאושרים, אל יתברך בלבבו ויחשוב במעותו — כשלא עשת תשובה וחיטיב את מעשיו — שחבורא ברוך הוא שכה, ויותר או מהל לו על הטאיו. לא! מהעונש המגיע לו לא יוכל להימלט! יהיה מוכן לעונש יותר איום ויותר חמור ממנו: הצר השני והאופן החמור יותר של „כרת" הוא, שהנשמה נכרתת ואובדת רח"ל. שני העבריונים — האישה והאשה — נשמותיהם תחינת נשחתות ונכרתות, כלות ואובדות מתוך העולם הבא, העולם הנצחי, שדבר זה הוא חמור וקשה יותר מכל מכאובי העולם הזה, סבלותיו ויסוריו.

הנשמה, היא קרן-אור שחורה שמקור מהצבתה מאת הקדוש ברוך הוא.

הנשמה, היא ניצוץ א-לוקי המשפיע חיים לגוף בלתי חי.

הנשמה, היא שבריר אור זעיר משל הבורא ברוך הוא, נשימת מנשימתו, כביכול, שהוא בכבודו ובעצמו נפחה בארם, שתפקידה ויעודה לעדן את הגוף הבחמי, להשלים אותו במסור ומדות ולהעלותו לשכלי. שלחבת ו-ה היא הנשמה הקרושה וכל כיסופיה הם שבתום תפקיד שליחותה על פני הארמה תשוב ליוצרה, מקור היותה הנצחי, ותקבל את מקומה המגיע לה, ולהתעייג בעדן זיו מלכותו חבלתי מושגת...

אולם נשמה כזו שהיא עמוסה עוונות חמורים ביותר, מטונפת בחטאים נבזים — שרק המחשבה עליהם גורמת צמרמורת

— אין היא חוזרת למקומה לעולם! היא נזרקה ונגרשת ומרתפת בלי מצוא לה מקום מחסה, נגזרת ונכרתת ממקור תיוחה לנצח...

תעוברים על תוקי טהרת המשפחה המקודשים, נעשים לפעמים בתשוק בניים או באבדן בניהם (וערירי!) רת"ל. אילן-משפחתם הולך ונפסד עד שהוא כלה ומת לגמרי, שמתת תחיים ותקותם נגוזות ותולפות. מצב של גולה ונכר. גם זה הוא בכלל „כרת" רת"ל.

תעוברים על תוקי קדושת חיי אישות, ותיים חיי הפקרות בלתי מוסריים, גורמים לילדיהם שימותו באבם, או בעעירותם. ויש, שהורים אשר הם כה חרדים על שלום ילדם האתוב, הם עצמם הם הגורמים לכליותו ואבדנו רת"ל. ילד שנקלט ונוצר בעבירת עלול למות בחסר ימים והדור נשמד ונמת. גם זה תוא סוג אחד של „כרת" רת"ל.

ואם גם — בגלל זכויות מסוימות שיש להורים — נשארים הילדים בתיים, הרי טבעו ההורים על נשמת הילד תותם התטא, שאינו נמתק, וזה עושה רושם על אוצרות הרות שלהם, על הפבע שלהם, ובעניני דת ומוסר, לכל ימי תיהם.

ולדות שנוצרים בעונת הטומאה של האם, מושכים על עצמם הנמיה לרע ולהפקרות כיון שנשתרשה בהם שורש לכפירה בעצם יצורתם, ומתם נעשים, על פי רוב, פושעים ומורדים גמורים הממייסים על הוריהם תרפה, בוז וכלימה. וולד כזה, שנשמתו נרעלה, הוא נתון למלתמה תמידית, והתגרות נצחית מתעוררת בו בין הערגה לשפלות התאוות המזוהמות לבין דרך התורה צרופת התבונה הנעלה. התיים הנכונים של אושר ושלוות וספוק

מלא, שאורח החיים הדתי מעניק להולכים בו, אתם ההורים קלי הדעת האומללים, חלושי האופי והרצון, מקפחים זאת מילדיכם, הממכנים!

לפי דברי חכמינו ז"ל — היולדות המתות בשעת הלידה, על-פי-רוב הן אלה שלא שמרו, בקפירה נאמנה, ולא דקדקו כהלכה, בהתנהגותן לפי חוקי טהרת המשפחה הנשגבים.

את כל הנ"ל, כשהוא מושם לנגר העינים, על כל הגוונים המחרידים שלו: כל אלה אשר, אולי, עד עכשיו לא שמרו, או לא הקפידו כראוי, על כל פרטי ההלכות של טהרת חיי המשפחה, ישימו נא על לבם בעוד מועד וברוח נכונה ישובו ויתזרו אל המקור, מקור החיות והחיים, שהיא תורת השם יתברך הנאמנה. יסורו נא ויעזבו את הדרך הקלוקלת, הכושלת והנפשעת. יעלו ממעמקי התהום של אי מוסריות ופריצות אל גבהי הדרך הישרה של צניעות ומוסר הנעלים, כל זמן שלא אחרו את השעה, כשעוד כוחם אתם להיטיב את מעשיהם שבעתיד, באופן שגם מה שקולקל ונפגם בעבר ישתפר ויבוא על תקונו.

אל ירתעו — מחמת חוסר אמונה או בטחון עצמי — לחשוב שכבר, אולי, לתינם! הכל אבר! אין עוד אפשרות לתקן את המעוות!!! הנחת-שוא מרה ומחשבת טעות איומה היא מחשבת כזאת. הבורא יתברך שמו, הטוב והרחום, מחנך את כל השבים אליו ומקבל ברצון את תשובת בניו התועים והנדחים, באופן שבאורת החיים המתוקן מעכשיו, ובמעשיהם המצורפים שבעתיד ייטיבו בכך ויתקנו גם מה שפגמו באורח חייהם שבעבר, וישיגו את סליחתו מתוך רחמיו וחסריו עליהם, אל תעכב, לכל איש ואשה, הבושה המזויפת, או תששת הלעג של הסביבה, רק בראש

מורם ובקומת זקופת מתוך חדות ואושר, בגאון ובשמחה ישובו
אל האמונת, לאתבת שמירה דת תורתנו הקדושה ודרכיה הנעימות
והנעלות!

זוג יהודי! איש ואשה! אף פעם אל תשכחו, ולעולם
תעמוד לנגד עיניכם מצוה זו של הבורא יתברך, הגדולה
והנוראה! אם עוד יוקד בתוך לבכם נפשכם ניצוץ אחד של
אמונה ויראת השם, התעוררו! הקבצו, אזרו חיל, שתוכלו
לשמור ברגשות נפש המצוה הקדושה של טהרת
המשפחה. אִלּוּקִינוּ היחיד ומיוחד, אב הרחמים,
אשר נתן לנו את תורתו הקדושה והנעלה יברך אתכם על
כך, יברך אתכם בחיים טובים, באושר ובאריכות ימים,
יברך אתכם ויברך גם את הדורות הבאים אחריכם...

לעילוי נשמת

מו"ה ישראל בן ר' אפרים ע"ה

כב' מרחשון תשל"ו לפ"ק

מרת חי' מלכה בת ר' אהרן לפידות ע"ה

ב' דשבעות תשכ"ו לפ"ק

איטא בת ר' מרדכי יצחק

י' אדר השי"ב

נדה

איסור נדה הוא בעונש "כרת" (עין ב"מבוא") בין על האיש בין על האשה, ואין חילוק בין אם היא פנויה או נשואה.

בחוכרת זו מוכאים בקיצור, הדינים הנוגעים בין איש לאשתו.

פרק א

ראיית דם.

א. אשה שיצא דם ממקורה, בין בזמן שרגילה לראות מדי חודש בחדשו (הנקרא "וסת"), או באיזה זמן שיהיה [וגם בזמן שהיא מעוברת או מניקה או זקנה], או אפילו אם איזו סיבה גרמה לה שנעקר דם ממקורה, הרי היא נדה! ואסורה לבעלה, ומחוייבים הם בדיני ההרחקות המבוארים בפרק ח'. חובת הרחקות אלו היא מרגע שנעשית נדה, ונמשכות עד עבור ימי ראייתה, הפסק טהרה, ספירת ימי נקיים, וטבילה במקוה, כמבואר לקמן.

ב. אין חילוק, אם ראתה דם כהרגלה על ידי שהרגישה פתיחת מקורה, או על ידי הרגשה אחרת,

ואפילו בלא הרגשה כלל, או שבדקה עצמה ועל אותו עד הבדיקה (חתיכת בד) מצאה דם, אפילו טיפה כל שהיא, הרי היא נדה. וכן אם מצאה כתם על בגדה או סדינה וכדומה (כמבואר לקמן סעיף ד') נעשית נדה.

מראה הדם.

ג. אפילו אם הדם שראתה אינו אדום רק שדומה למראה אדום או לשחור, אף על פי כן היא נדה גמורה. אבל אם ברור לה שהמראה הוא לבן, אז היא טהורה. אך, אם מצאה איזה מראה אחר, או שמצאה על עד בדיקתה כעין שערות או כעין קרטין (דומה לחול) וכדומה, צריכה להראותו לרב מומחה. אם יש ספק על הדם שראתה אם הוא ממקום אחר ולא ממקורה (כגון שיש לה מכה המוציאה דם), או מצאה דם במי רגליה, צריכה לשאול על זה פי רב מומחה.

מציאת כתם.

ד. אשה שמצאה כתם אדום או שחור או דומה להם, באיזה זמן שיהיה, על בגדיה העליונים או התחתונים, על גופה, מסביבות טבורה ולמטה, וכן אם מצאה על הכרים והכסתות, או על סדיני מטתה באיזה מקום שיהיה, אפילו כתם כל שהוא, נאפילו בדקה עצמה מיד

ומצאה שהיא נקיה], צריכה לשאול בהקדם את פי רב מורה הוראה.

הרגשת פתיחת המקור.

ה. אשה שהרגישה הרגשה במקורה כעין שרגילה להרגיש בשעת התחלת וסתה, צריכה תיכף ומיד לבדוק עצמה היטב היטב, עם חתיכת בד רך ונקי, וצריכה להכניסו בעומק ככל האפשר, ולהוליכו לכל הצדדים ולכל הסדקים. ואם מצאה עליו כתם אפילו משהו הדומה למראה אדום או לשחור, הרי היא נדה גמורה. ואם מצאה עליו מראה אחר, או שלא בדקה עצמה מיד, בכל אחד משני מקרים אלו צריכה לשאול לרב מומחה. ואם מצאה עליו ליחה, לבנה לגמרי, אזי היא טהורה. אבל אם לא מצאה שום דבר על עד הבדיקה, אזי היא נדה, עם כל זה נכון שתעשה על זה שאלת חכם, ובפרט אם היא סובלת מזיבת ליחה לבנה, או אם רק מצאה עליו כעין שערות או קרטין וכדומה, הנזכר לעיל סעיף ג'. אבל אשה מעוברת אחר שלשה חרשים מיום שנתעברה, וכן אשה מניקת וلد, שהרגישה כבשעת התחלת וסתה הנזכר לעיל, ובדקה עצמה היטב ולא מצאה כלום על עד בדיקתה, הרי היא טהורה.

ו. כל אשה (אפילו מעוברת, מניקה או זקנה) שרופא בדק אותה והכניס לתוך רחמה כלי מיוחד (אינסטרומנט), ניש על האשה להכין לה "עד" כדי שתבדוק עצמה תיכף אחר בדיקת הרופא, ואם אפשר לה תבדוק גם הכלי בדיקה של הרופא, וגם אם תמצא עצמה נקיה, עם כל זה] צריכה שאלת חכם. [ועצה טובה, שאם צריכה בדיקה כזו, יעשה הרופא זאת בסוף ימי ראייתה קודם שתפסוק בטהרה].

ראיית דם בשעת תשמיש.

ז. אם ח'ו מרגישה בשעת תשמיש זיבת דם, חייבת להגיד זאת לבעלה תיכף ומיד בשעת תשמיש, כדי שידע לפרוש ממנה באופן המבואר בשלחן ערוך יורה דעה (טימן קפ"ה). במקרה זה, וכן אם ראתה דם בסמוך אחר התשמיש, הבעל (או האשה) זקוק להתייעץ עם רב מומחה במוקדם האפשרי, כיון שעלולות לצמוח מזה תוצאות חמורות ביותר בנוגע העתיד, וכדי להמנע מזה — לא להתמהמה ולגשת מיד לרב. (אבל בענין דם בתולים, ראה פרק ו').

ז. (א.) אשה שאמרה לבעלה, טמאה אני, ואחר כך חזרה ואמרה טהורה אני, וכן אם לבשה בגד המיוחד לימי נדתה (אף על פי שיודעת בעצמה שהיא טהורה,

ועשתה כן רק בדרך שחוק או מטעם אחר), הרי היא בחזקת נדה ואסורה לבעלה, וצריכים שיבררו שאלתם אצל הרב, כי יש בזה הרבה חלוקי דינים.

מודעה!

בכל עניני נדה לא תשאל ולא תסמוך אשה על חברתה, אלא, אם מסופקת באיזה פרט שנזכר בספר זה או אודות ענין הנוגע לה שלא נזכר בספר זה, צריכה לפנות עם שאלותיה— היא או בעלה— דוקא לרב ומורה הוראה חרדי. אפילו שאלה כבר שאלה בענין אחד, אין לה לסמוך על זה בפעם אחרת, רק תשאל בכל פעם, חוץ, אם אמר הרב בפירוש שכך הוא הדין בכל פעם.

במקרה שהיא מסופקת אם היא נדה או לא, אזי עד שתתברר שאלתה אצל הרב, חייבים בכל דיני הרחקה כמו שמבואר בפרק ח'.

פרק ב

הפסק טהרה — לבישת הליבון

להתחלת ימי הנקיים

מתי תוכל להפסיק בטהרה.

א. אשה שנעשית נדה, בין על ידי שהגיע וסתה וראתה, בין על ידי בדיקת עד, בין על ידי מציאת כתם (פרק א' סעיף ד'), או בכל אופן שיהיה, צריכה להמתין לפחות חמישה ימים עד ההפסק טהרה. [הפסק טהרה" נקראת הבדיקה שעושה סמוך לשקיעת החמה ביום החמישי מתחילת ראייתה או אחר כך, כשפוסקת לראות]. בחמישה ימים הללו אין שום תועלת לטרוח בבדיקות, שאפילו אם לא ראתה רק טיפה אחת ולא יותר, גם כן צריכה להמתין חמישה ימים אלו. למשל,

אם נעשית נדה כליל מוצאי שבת קודש (שנחשב ליום ראשון, כי בדיני התורה הלילה שייך ליום הבא, ולא ליום שעבר) או ביום ראשון בשבוע, בעוד שעדיין יום, יום חמישי שלה בנידון זה, הוא ביום חמישי בשבוע. ואם פסקה ראייתה, יכולה להפסיק בטהרה לפנות ערב לפני שקיעת החמה וללבוש לבנים.

ב. בדקה עצמה ביום חמישי לפנות ערב ולא מצאה עצמה נקיה, תדחה את הפסק טהרה ותמתין ליום שתהיה נקיה לגמרי. אם יש לה איזה ספק על מראה העד, צריכה להראותו לרב מומחה. [ואם כעת אי אפשר לה, אזי תעשה כמבואר בפרק ג' סעיף ז'], או תדחה ההפסק טהרה ליום שתהיה נקיה לגמרי, כאמור.

סדר הבדיקה וזמנה.

ג. בדיקה זו של הפסק טהרה צריכה זהירות יתירה ותשומת לב מרובה, כי בבדיקה זו תלוי כל ספירת ימי הנקיים שלה, ואם בדיקה זו לא נעשית כהלכתה, כל הספירה שלאחריה אינה מועילה כלום, וצריכה שוב לעשות הפסק טהרה ולחזור ולספור מחדש. הבדיקה צריכה להיות בסמוך לפני שקיעת החמה. זמן שקיעת החמה, יכולה לברר על פי זמן הדלקת הנרות בערב שבת של אותו שבוע. ותברר מקודם, כמה רגעים לפני השקיעה מדליקין כפי מנהג מקומה, ועל ידי זה יהיה

נקל לה לקבוע את זמן השקיעה בדיוק. בערב שבת או בערב יום טוב, מפסיקין בטהרה לכתחילה לפני הדלקת נרות. [אבל אם שכחה, או שבדקה עצמה והעד לא היה נקי לגמרי, יכולה לנסות להפסיק בטהרה גם לאחר שהדליקה הנרות, לפי דיני הפסק טהרה בשבת, אבל רק עד הזמן שעדיין מותר להפסיק בטהרה] (עיין לקמן סעיפים ה' ו' ז').

ד. סדר בדיקה זו, כך היא; תזמין לעצמה חתיכת בד (מצמר גפן או מפשתים) [בגודל של 3×3 אינטשעס, או 8×8 ס"מ בערך, או יותר מעט], — מוזכר הרבה פעמים בשם "עד" — לבן לגמרי ומכובס ונקי-לגמרי. עד זה לא יהיה גס, קשה ועבה כרגיל בכד חדש, אלא יהיה מבד משומש; מרוכך ומכובס היטב. לא תשתמש בשום דבר אחר לצורך הבדיקה, אם לא על ידי שאלת חכם. [לפני כל בדיקה תבדוק את העד אם הוא נקי לגמרי].

לפני הבדיקה תרחץ חלק גופה התחתון במים חמים, תחליף את בגדיה התחתונים כגון חלוקה ומכנסיה וכדומה, ותלבוש אחרים — נקיים ולבנים לגמרי. נכון שבשעת הבדיקה תעמיד רגלה האחת על דבר גבוה מעט כגון ספסל קטן וכדומה, ובעודה עומדת כך תכניס את העד — כרוך על אצבעה — לפניו בגופה, עמוק ככל האפשר עד מקום שאצבעה מגעת, ותוליך את עד

הבדיקה באצבעה לכל הצדדים "לחורים ולסדקים", נכון להוציא עד זה ולכדוק אותו, ותכניס לשם עד אחר], ותשאיר העד שם, אם אפשר לה, עד צאת הכוכבים (שודאי לילה). ואם קשה לה לסבול את העד זמן ארוך כזה, אז תוכל להוציאו [בתנאי שלא ראתה דם באותו יום, ראה סעיף ה'], ותבדוק אותו תיכף היטב. אם מצאה שהעד אינו נקי לגמרי ויש עליו איזה מראה שהוא, צריכה לשאול על זה רב מומחה. ואם מצאה שעד הבדיקה לבן ונקי לגמרי, תוכל להתחיל בספירת ימים הנקיים. במקרה כזה שלא השאירה את העד בגופה עד הלילה, נכון שתכניס עד אחר לכל הפחות רבע שעה לפני צאת הכוכבים, וישאר שם עד הלילה, ואז תוציא את העד ותבדקנו אם הוא נקי לגמרי, ותצניע את העד במקום שמור עד למחר, כדי שתוכל לבדוק אותו עוד הפעם כבוקר גם לאור היום.

אחר שהפסיקה בטהרה ומצאה עצמה נקיה, אזי תפרוס כלילה על מטתה סדין לבן ונקי, וכן תחליף את שאר כלי מטתה — לנקיים. וכל משך ימי הנקיים אינה רשאית להשתמש בכלי מטה שאינם לבנים, או ללבוש בגדים תחתונים שאינם לבנים.

אם ראתה באותו היום.

ה. אם האשה ראתה או יודעת בכירור שהיה לה זיבת דם גם באותו היום שחשבה לעת ערב לפסוק בטהרה, אז בדיקת ההפסק טהרה מועלת, רק באופן שתשאיר את עד הבדיקה בגופה מזמן הבדיקה עד הלילה ממש. ואם אינה יכולה להשאירו שם עד צאת הכוכבים, אז צריכה לדחות את ההפסק טהרה עד למחר. (וטוב להתייעץ עם הרב).

ו. בדיקה זו של הפסק טהרה, אינה רשאית לעשותה מוקדם הרבה לפני ערב, ובודאי שגם לא תאחר זמנו, וכבר כתבנו למעלה שעיקר הזמן הוא קצת לפני השקיעה. ואם איחרה מלעשות הבדיקה זמן מה אחר השקיעה, (ועדיין אור היום מאיר היטב), אזי תכדוק עצמה מיד, ותדייק השעה בדיוק ותשאל לרב ומורה אם הועילה הבדיקה. אבל אם יש אפילו חשש קל שמא כבר התחיל להחשיך, אזי תדחה ההפסק טהרה למחרתו, ולזמנו הנכון. [וכן הדין להנוהגים שאין ההפסק טהרה מועיל, רק אם תחילת הבדיקה היתה מקודם שקיעת החמה ומצאה שכבר פסקה מלראות, שאם איחרה, תדחה למחרתו.]

הפסק טהרה בשבת.

ז. אם היום שתוכל להפסיק בטהרה — ללבוש הלבנים — חל ביום השבת, זה תלוי במנהג המקומות: במקומות שמפסיקין בטהרה בשבת, וכן אם חל הפסק טהרתה ביום טוב, מכל מקום אסור שיחממו מים לצורך זה אפילו על ידי נכרי, גם אסור לה לרחוץ או לשפשף עצמה באיזה בגד או מטפחת רטובה או בכורית (זיף). אבל יכולה להזמין מים חמים מערב שבת או מערב יום טוב ורוחצת רק בידיה בין ירכותיה ובאותו מקום בלבד. רחיצה זו יכולה לעשותה גם במים צוננים, אם אין לה מים חמים. [וביום טוב, אם נחוץ לה מים חמים, תשאל לרב ומורה].

ובמקומות שאין מפסיקין בטהרה בשבת, תדחה ההפסק טהרה למחרתו.

פרק ג

שבעת ימי נקיים

התחלת שבעת ימי נקיים.

א. מצאה עצמה נקיה בהפסק טהרה, בזה התחילו שבעת ימי הנקיים. לילה זה [מלפנות ערב] עם יום

המחרת, הוא היום הראשון לספירת ימי הנקיים שלה. למשל: אם הפסיקה בטהרה ביום א' בשבוע לפנות ערב (זונטאג פארנאכט), הרי הלילה וכל היום שאחריו יום ב' (מאנטאג) עד הערב, הוא היום הראשון לשבעת ימי הנקיים. ובשבוע הבא ביום ראשון בלילה השייך ליום ב' (זונטאג נאכט) נשלמו שבעת ימי הנקיים שלה, ואז תוכל לטבול במקוה, ולא קודם!

זמן יום הטבילה.

זה הכלל: ביום שבו הפסיקה בטהרה לפנות ערב, באותו היום בשבוע שלאחריו לפנות ערב הולכת לבית הטבילה וטובלת בלילה. ומובן שכל זה בתנאי שמצאה עצמה נקיה במשך כל שבעת ימי הנקיים, כמבואר להלן.

ב. למחרת לבישת הלבנים שהוא יום הראשון לספירתה, צריכה לבדוק עצמה בבוקר כשהוא כבר ודאי יום. ולפנות ערב תבדוק עצמה עוד הפעם בעוד שהוא ודאי יום. וככה מחוייבת לבדוק עצמה בכל יום משבעת ימי הנקיים, בבוקר ולפנות ערב.

גם בגדיה התחתונים צריכה לבדוק בכל ימי הנקיים בבוקר ולפנות ערב, אם לא נמצא עליהם כתם.

הבדיקה כל ימי הנקיים.

ג. תיזהר מאוד, שלא תשכח לעשות שתי הבדיקות המחוייבות בכל יום משבעת ימי הנקיים. ביום הראשון צריכה להכניס את עד הבדיקה בגופה בעומק, ולברוק ככל הצדדים "בחורים ובסדקים" [ותוכל להוציאו מיד, ולברוק], ובשאר הימים, אם זה קשה לה, תכניסנו ישר עד מקום שיכולה להכניסו מבלי להכניסו לחורים ולסדקים.

אזהרה !

אנו מוכרחים לעורר על טעות גמורה וחמורה מאוד, והיא ; שבכל בדיקה חייבת להכניס את עד הבדיקה הרך והנקי בתוך הגוף בעומק, אבל קינוח כלכד באותו מקום לאו כלום הוא, ולא נקראת בדיקה כלל ! ! !
הערה : ואין לה לרוחץ לפני שום בדיקה, רק לפני הפסק טהרה.

[לא תעשה הבדיקות כשהיא שוכבת על הגב].

ד. בדיעבד, אם מחמת איזה סיבה לא ברקה עצמה בימי הנקיים "בכל הבדיקות המחוייבות", אז תלוי בזה ; אם מלבד הבדיקה שעשתה בשעת הפסק טהרה ברקה עצמה היטב גם למחרתו, דהיינו, ביום ראשון לספירתה, לכל הפחות פעם אחת, וכמו כן ברקה עצמה ביום השביעי לספירתה, אז בדיעבד עלו לה שבעת ימי ספירתה, ותוכל לטכול. אבל אם ביום הראשון לספירתה

לא בדקה עצמה אפילו פעם אחת, אז הימים שספרה אינם מועילים כלום, ורק אחר שתעשה בדיקה יפה ומדויקת תוכל להתחיל לספור שבעת ימי הנקיים מחדש. אם ברור לה שמההפסק טהרה ואילך לא ראתה בנתיים וגם לא מצאה שום כתם, אזי יכולה לחשב את יום בדיקה זה ליום ראשון של שבעת ימי הנקיים שתספור מחדש. וכל זה רק, בתנאי שלא החליטה להפסיק הספירה במה שלא בדקה עצמה, שהרי אפילו אם בדקה עצמה, אם החליטה אשה בדעתה להפסיק הספירה, מאיזה טעם שיהיה, חייבת לשאול לרב ומורה הוראה.

ואם בדקה עצמה רק ביום הראשון וביום השביעי לא בדקה עצמה, אזי אינה רשאית לטבול, וצריכה אחר בדיקה כראוי להתחיל לספור שבעת ימי נקיים מחדש.

אם בשבעת ימי הנקיים לא מצאה עצמה נקיה.

ה. אם באיזה יום משבעת ימי הנקיים מצאה עצמה שאינה נקיה, על ידי בדיקה, או על ידי מציאת כתם (ראה סעיף ז'), אז הימים שספרה עד אותו היום בטלן, וצריכה לעשות הפסק טהרה מחדש, בשמירת כל פרטיה, דהיינו; הרחיצה, הבדיקה ולבישת לבנים הנקיים (כמבואר בפרק ב' סעיף ג' — ד'), ויכולה לעשותה עוד בו ביום לפנות ערב. ואם מצאה עצמה

נקיה לגמרי, מתחילה לספור שבעת ימי נקיים מחדש, ליל זה עם יום המחרת הוא היום הראשון לספירת ימי הנקיים שלה (כמבואר הכל לעיל), הרי מבואר לפנינו, שבמקרה זה, אינה צריכה שוב להמתין חמישה ימים קודם ההפסק טהרה החדש.

ו. אבל, אם באחד מימי הנקיים היה לה זיבת דם, או אפילו רק הרגישה פתיחת המקור או זיבת דם (עיי' פרק א' סעיף ה'), אזי ימי הנקיים שלה בטלו מיד. וגם במקרה זה יכולה לעשות בו כיום לפנות ערב הפסק טהרה, אך בדיקה זו מועלת רק באופן שתכניס את עד הבדיקה הלבן והרך בעומק ותשאירו שם מלפנות ערב עד צאת הכוכבים (כפרק ב' סעיף ה'). ואם נמצא עד בדיקה זה נקי [המוכיח שהיא נקיה עוד מלפנות ערב], מתחילה לספור שבעת ימי נקיים מחדש [וליל זה עם יום המחרת הוא היום הראשון לספירתה כמבואר לעיל]. את עד הבדיקה תצניע בזהירות ולמחרתו בכוקר תבדקנו עוד פעם לאור היום. אם לא נשאר עד הבדיקה דחוק בגופה עד הלילה, או שקשה לה להשהות את העד בפנים זמן ארוך כל כך, אזי מוכרחת לדחות את ההפסק טהרה עד למחרת לפנות ערב ולעשות כנוצר בפרק ב' סעיף ג' — ד'. (וטוב להתיעץ עם הרב).

אם מצאה כתם בימי הנקיים.

ז. אם מצאה כתם בתוך שבעת ימי הנקיים על גופה,

על בגדיה או על אחד מכלי מטתה, כגון סדין, כרים, וכסתות, תעשה שאלת חכם. [ואם באותו היום אינה יכולה לשאול או להראות את שאלתה להרב, וכן אם שולחת שאלתה (דהיינו; הכגד שעליו הכתם או עד הבדיקה) על ידי דו"ר, ורק אחר יום או יומים יודע לה (על ידי טעלעפאן או באופן אחר) תשובה על שאלתה. תעשה ביום שמצאה הכתם לפנות ערב בדיקה יסודית; עמוק, לחורים ולסדקים כמו בהפסק טהרה, על תנאי, דהיינו, שאם הרב לא יכשיר את שאלתה, וממילא, נתבטלו גם הימים הקודמים שספרה, אז תעלה לה בדיקה זו להפסק טהרה חדש, ותוכל לחשב ולמנות מחדש שבעת ימי נקיים ממחרתו של הפסק טהרה זה השני, אך לא תרחץ קודם הפסק טהרה זה. ואם הרב יכשיר את שאלתה, אז עדיין נמשכו ימי הנקיים שלה מההפסק טהרה הראשון, והשני נחשב רק כבדיקה יפה בתוך שבעת ימי הנקיים].

אם נושאת טבעת הרחם.

ח. אשה שנושאת טבעת הרחם וכדומה ברחמה, צריכה להתייעץ עם הרב, באיזה אופן תעשה הבדיקות והטבילה.

פרק ד

ההכנות לטבילה

חפיפה

זהירות ביום החפיפה.

א. לסוף שבעת ימי נקיים, דהיינו ביום השביעי לעת ערב, האשה מכינה עצמה לטבילה במקוה. (חפיפה).

כמשך אותו היום (שכלילה תטבול) תמנע עצמה מלאכול בשר, מפני שהבשר נדחק בין השיניים וקשה לנקותם לגמרי. אם אותו היום חל בשבת או ביום טוב (ראה לקמן סעיף י"א — י"ב) מותרת לאכול בשר, אך קודם הטבילה צריכה לנקר היטב בין שיניה בקיסם, ולנקותם בדיוקנות יתירה.

גם לא תעסוק באותו יום בדברים המביאים לידי חציצה בטבילה, כגון; לא תלוש ולא תעסוק בעיסה או בשאר דברים הנדבקים. לכבוד שבת מותרת ללוש רק שתזהר אחר כך תיכף לרחוץ היטב ידיה וכל מקום שנדבק בו משהו. וכן תרחץ בכל פעם, אם מתוך הכרח או שכחה עסקה בדברים הנדבקים.

ההכנות לטבילה.

ב. לפני הטבילה צריכה לעשות בתשומת לב הכנות אלו: צריכה לחתוך צפרני ידיה ורגליה ולנקותם היטב מכל לכלוך, אם יש איזה צבע או פאליש (לאקק) על צפרניה, תנקה אותם היטב על ידי סם המסירו לגמרי, כגון: ether, acetone, polish remover. תשטוף פיה כמה פעמים היטב, ושיניה תנקה גם עם קיסם, פן נשאר בהם או ביניהם משירי מאכל.

חפיפה.

ג. קודם הטבילה צריכה לרחוץ כל גופה ולחוץ ראשה באמבטי, במים חמים ונקיים. את ההכנות לטבילה, שנזכרו בסעיף הקודם, תוכל לעשותן קודם הרחיצה או בשעת רחיצתה באמבטי.

בשעת רחיצה זו תרחוץ עצמה עם בורית (זייף) מראשה עד כפות רגליה, בתוך ובקמטי אזניה, וכן תנקר הנקבים שתולה בהם הנזמים, נחירי אפה, בית השחי, גומת הטבור, בית סתריה ובית הערוה, עד שיהיה כל גופה נקי כלי שום לכלוך — חציצה. אמנם שערותיה וכל כינוס שער שבגופה לא די שתרחצם היטב, אלא זקוקה גם לסרקם במסרק — כשהן רטובות — במתינות וזהירות יתירה להפרידם, שלא תהיה אף שערה אחת קשורה או דבוקה זו בזו.

כל זה צריכה לעשות דוקא במים חמים, אבל במים קרים אסורה לעשות החפיפה וגם אינה מועילה כלום.

הסרת שן תותבת ומיני רטיה וכו'.

ד. שינים תותבות שאפשר להוציאן ממקומן בלי סיוע רופא, צריכה להוציאן לפני הטבילה. אבל שינים תותבות הקבועות וכן סתימות קבועות בשינים (פלמבע), אינם חוצצים. בסתימה זמנית [וכן אם יש לה גשר braces על שיניה], צריכה לעשות שאלת חכם. כל מיני רטיה ותחבושות וכו' צריכה להסירן ולנקות את מקומן.

נזמי אוזן, טבעות, ענקי צואר, וכל דבר שעל גופה, צריכה להסירן קודם הרחיצה באמבטי. [וכן צריכה להסיר ה'קאנטאקט לענסעס (ערשות מגע) מעיניה, וגם ריסים הדבוקים על עפעפיה].

עור המתקלף וקרום שנתקשה וכו'.

ה. אשה שעורה מתקלף וכן קרום שנתקשה כעין צלקת מחמת מכה ומצטערת להסירן (אפילו אחר שריה במים חמים), או אם יש לה צפרנים מתנענעות, רעות, או מלאכותיות, או על פי צווי הרופא נושאת בתוך אזנה

מוך (צמר גפן), או שנכנס קוץ, קיסם וכדומה בבשרה, או שדבוק על גופה, על ראשה או על שיערה דברים שאי אפשר או שמצטערת להסירן, בכל אלו האופנים וכיוצא בזה, צריכה לעשות שאלת חכם.

זמן הרחיצה באמבטי.

ו. הרחיצה באמבטי צריכה להתחיל לפנות ערב בעוד יום, ותעסוק ברחיצה ונקיון עם נטילת הצפרנים וכו' לא פחות מחצי שעה. ותראה שתתעסק בחפיפה וההכנות הנזכרות בסעיפים הקודמים, מלפנות ערב עד צאת הכוכבים, ואחר זה תטבול מיד במקוה.

אם לא תוכל לרחוץ רק בלילה.

ז. אם מחמת איזו סיבה נתעכבה מלהתחיל הרחיצה באמבטי מבעוד יום, תוכל להתחילה גם בלילה. אבל באופן זה, צריכה לעסוק בהרחיצה וכל ההכנות שעה שלימה, כדי שתוכל לעשות הכל במתינות וזהירות יתירה, ולא תשכח שום דבר מהדברים שצריכה לעשות.

ח. בין הרחיצה באמבטי והטבילה, אסורה לאכול כלום. ואפילו בערב שבת וערב יום טוב שיש הפסק גדול בין החפיפה לטבילה, גם כן אסורה לאכול

בנתיים. אבל אם טובלת כמוצאי שבת, כמוצאי יום טוב או בליל יום טוב שני, שעשתה כבר החפיפה עוד מלפני שבת ויום טוב, מותרת לאכול בנתיים (ראה פרק זה סעיף א' וסעיפים י"א — י"ב).

אם חל טבילתה בליל שבת או בליל יום טוב.

ט. כשחל ליל טבילתה בליל שבת או בליל יום טוב. אזי, נטילת הצפרנים, רחיצה באמבטי, וכל עסקי החפיפה צריכה לעשות הכל דוקא בעוד יום. במקרה כזה, אם עושה החפיפה בבית הטבילה, ואינה יכולה ללכת לביתה בין החפיפה לטבילה להדליק נרות שבת, אזי, בעלה ידליק את הנרות בזמן ההדלקה, או שהיא תדליקן קודם הליכתה לבית הטבילה, אבל צריכה להתנות שבהדלקה זו עדיין אינה מקבלת על עצמה את קדושת השבת. הברכה על הנרות צריכה לברך כרגיל. מאוד תזהר האשה שלא לחלל את השבת או היום טוב בכניסתו, בקיצוץ הצפרנים, בסריקת השערות, והחפיפה וכו'. את הכל תגמור בזהירות יתירה מבעוד יום קודם זמן הדלקת הנרות.

י. בערב שבת או בערב יום טוב, עצה טובה היא, שתעשה הרחיצה וכל עניני החפיפה עוד בשעות הצהריים. ומובן שבאופן זה, וכמו כן אם הל ליל טבילתה באחד מימי השבוע, ומחמת איזו סיבה נחוצה

עשתה וגמרה החפיפה בעוד יום, תזהר האשה מאוד שלא ידבק בגופה איזה דבר, מפני שיש הפסק זמן בין הרחיצה לטבילה. גם צריכה שתכדוק כל גופה קודם הטבילה עוד הפעם בזהירות ודייקנות יתירה. ונכון שגם האשה המשגחת על הטבילה תכדוק אותה היטב. ולעת הצורך אפילו על ידי משמוש יד, להבחין אם גופה נקי בכל מקום, ולא נדבק עליה שום דבר.

אם חל זמן הטבילה במוצאי שבת או מוצאי יום טוב.

יא. אם חל זמן הטבילה במוצאי שבת או מוצאי יום טוב, אז, עושים הרחיצה וכל עניני החפיפה — הכל כדינו — בערב שבת או ערב יום טוב בעוד יום. ובליל טבילתה צריכה עוד הפעם לרחוץ, ולהשגיח היטב שתהיה נקיה בכל מקום (פה, שינים, שערות וכו'). [ואם מאיזו סיבה לא עשתה החפיפה בערב שבת או בערב יום טוב, תוכל לעשותה עם כל פרטיה במוצאי שבת או מוצאי יום טוב באופן המבואר למעלה בסעיף ז']. יש מקומות שאין טובלין במוצאי שבת או במוצאי יום טוב, אלא מאחרין את הטבילה למחרת.

אם חל זמן הטבילה בליל שני של יום טוב.

יב. אם חל ליל טבילתה במוצאי שבת ונזדמן שאז

הוא ליל יום טוב, או כשחל בליל שני של יום טוב, אז, צריכה לעשות הכל — הרחיצה, נטילת הצפרנים, סריקת השערות וכו' — מערב שבת או ערב יום טוב כשהוא עדיין חול, ובליל הטבילה תרחץ רק הקמטים ובית הסתרים במים חמים (בליל יום טוב מותר לחמם מים לצורך זה), ומחוייבת לכדוק היטב אזניה, וחוטמה וכל גופה, אם הם נקיים, וכן את שערותיה אם הן נקיות ואינן קשורות, [וכששערותיה יבשות, מותרת להפרידן בראשי אצבעותיה בנחת]. גם תנקר שיניה ותדיח פיה היטב קודם שתרד לטבול. סריקת השער ורחיצת כל הגוף אסור בשבת וכן ביום טוב.

יג. בסעיפים האחרונים שדברנו שיש הפסק זמן ארוך בין הרחיצה לטבילה, אז, לאחר שגמרה הרחיצה וסריקת שיערה (אם יש לה שערות), צריכה שתקשור שערותיה ולהדקן [באופן שיהיה מותר להתירן בשבת או יום טוב], כדי שלא יסתככו זה בזה עד הטבילה, [ומובן שקודם הטבילה צריכה להתיר שערותיה]. וכן תזהר אז מלעסוק בדברים המלכלכים או נדבקים, ואם עסקה בהם תרחץ בכל פעם את מקום המלוכלך.

חתיכת עור קשה (או יבלת).

יד. אשה שבדעתה לחתוך עור קשה או יבלת (שקורין הינער-אויג) מרגליה (corn or callus) —

כביתה או כבית הטבילה — מחוייבת לעשות זאת דוקא קודם הטבילה.

טו. האשה תעשה צרכיה (הטלת מי רגלים וכו') קודם הטבילה אם צריכה לכך.

טז. דרך אשה צנועה להעלים זמן טבילתה, שלא ירגיש בזה שום אדם ואפילו בני ביתה — חוץ מבעלה.

פרק ה

דיני הטבילה

מקוה

מה המוכן של טבילה במקוה.

המוכן של מקוה הוא: שאופן בנינה וכן המים שנקוו אליה, מקור מימיה, ושיעורה, הכל נעשה לפי דיני וחוקי התורה על ידי רב מומחה ירא שמים, וגם שתהא כשרותה עומדת תמיד תחת פיקוחו והשגחתו. תזהרו בנות ישראל! הלא תדעו, שאפילו טבלה או רחצה האשה במאה מרחצאות אחרות שלפי חוקי התורה אינן נחשבות למקוה כשרה, אין הטבילה בהן מועלת כלום!

וכל זמן שלא טבלה במקוה כשרה נשארה לעולם בטומאת נדתה! על פי מצוות השם יתברך בתורתנו הקדושה, טומאת הנדה חמורה מאוד, שהיא בכלל עריות. ואם חס ושלום נזדווגה אז עם בעלה, אשמתה וחטאה שחוטאת נגד בעלה ועצמה הוא עון פלילי איום ונורא, וכן נגד בניה האומללים החפים מפשע.

כאן המקום להעיר לנשים שפסק וסתן לגמרי: שאם האשה לא טבלה לאחר ראייתה האחרונה, אפילו עברו עליה כמה שנים, עדיין היא עומדת בטומאת נדתה, ובכל פעם שמזדווגת עם בעלה עוברת באיסור כרת (ראה במבוא), עד שתטבול כהלכה במקוה כשרה (כמבואר מפרק ב' עד פרק זה), וכשטובלת פעם אחת נשארת בטהרתה לעולם, מלבד אם יקרה לה במקרה, ראיית דם.

זמן הטבילה.

א. אחר שגמרה הרחיצה עם כל ההכנות (שבפרק ד' סעיף ב' — ה'), וכבר ודאי לילה, אזי הגיע עת הטבילה. התחלת זמן הטבילה נקבע על פי הרב הממונה על המקוה, והוא בערך הזמן של מוצאי שבת באותו השבוע.

אופן הטבילה.

ב. כשהיא בלי שום לבוש תעיין ותבדוק האשה

עצמה היטב מכל צד, בראייה ובמשמוש ידיה, אם לא נדבק שער או שום דבר אחר על גופה, כי אפילו דבר כל שהוא צריכה להסיר. טוב ונכון, שחוץ ממה שתבדוק האשה את עצמה, תבדקנה בדקדוק גם האשה הממונה מן הרב לעמוד להשגיח בבית הטבילה. גם תזהר מאוד שכשתרד למקוה לטבול, לא יהא נדבק בכף או בין אצבעות רגליה טיט או אבק וכו'.

אחר כך בנוכחות האשה הממונית — אשר השגחתה על הטבילה חובה — תרד למקוה, וטובלת עצמה באופן שכל גופה וכל שערותיה יהיו בבת אחת ובאותו רגע מכוסים במי המקוה, ובאם נשאר אפילו קצה משער אחד חוץ למים (או נכנס משערה לתוך פיה) בשעת הטבילה, אזי טבילתה אינה מועילה ועדיין היא נדה גמורה, עד שתטבול כהלכה. העמידה במים בשעת הטבילה צריכה להיות באופן זה: המים יגיעו לכל חלקי גופה ממש, לא תשחה הרבה, גם לא תכפוף הברכים ביותר, כי על ידי פעולות אלו מתהוים בעורה קמטים או יתהדקו סתריה, והמים לא יוכלו להגיע לכל חלקי גופה, אלא צריכה שתכפוף הברכים מעט ותשחה מעט מלפניה.

רגליה לא תהיינה צמודות ממש זו לזו. זרועותיה לא יגעו בגופה, אצבעות ידיה תהיינה פתוחות, גם שפתותיה ועיניה לא תעצום בחוזק רק תסגרם ברפיון.

עומק מי המקוה צריך להגיע לכל הפחות עד גומת הלב, שהוא בערך כאמצע החזה. [נתעמוד על קרקעית המקוה ולא על שום דבר, בלי שאלת חכם].

ג. היות שאי אפשר לאשה הטובלת לראות בעצמה אם באמת כל גופה מכוסה לגמרי ובכת אחת במי המקוה, לכן מן ההכרח — כמו שכתבנו לעיל — שתעמוד על גבה אשה יראת שמים שמשגחת בנאמנות על הטבילה. בנוכחות אשה כזו, ישנו עוד תועלת נוספת, שעל ידי זה, היא תהיה הראשונה שפוגשת בה לאחר טבילתה.

ד. ומפני שהאשה העומדת על הטבילה אין ביכולתה להשיגח היטב בפעם אחת רק על אשה אחת אם עושה הטבילה כהוגן, לכן נכון מאוד המנהג, שתמיד רק אשה אחת — בזה אחר זה — תרד למקוה לטבול.

הברכה.

ה. אחר שטבלה כדת וכדין ועודה עומדת במים תחבק גופה בזרועותיה תחת לבה, ואל תסתכל במים בשעת הברכה, ואז אומרת האשה ברכה זו: **בְּרוּךְ אַתָּה ד' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל הַטְּבִילָה.** (כוונת ברכה זו; ליתן שבח והודיה להשם יתברך מלכו של עולם, שקידש אותנו — עם ישראל —

על ידי מצות טבילה), נכון מאוד שלאחר הברכה תטבול עוד פעם כראוי כפי המבואר לעיל.

ו. שכחה האשה לברך את הברכה, בכל זאת הטבילה כשרה.

אם נזקקת שאשה תסייעה בשעת הטבילה.

ז. לא תאחוז בה חברתה בשעה שטובלת. אם אין ביכולתה לטבול עצמה בלי סיוע מאשה אחרת, אז, האשה המסייעה תכניס ידיה תחילה במי המקוה, ולא תוציא ידיה משם עד אחר שתטבול האשה הטובלת. ותחת פני המים תאחוז באשה הטובלת, לא תאחוז בה בחוזק רק ברפיון, כדי שיגיעו מי המקוה גם במקום אחיזתה. ואם הוציאה ידיה — האשה המסייעה — קודם גמר טבילת האשה, תחזיר ידיה למקוה ושם תאחז באשה הטובלת כנזכר לעיל.

אם נתעוררו שאלות אחר הטבילה.

ז. (א.) אם אחר הטבילה מצאה איזה דבר על גופה, או בין שיניה, או שלא נטלה אחת מצפרניה וכו', או ששכחה לעשות איזה דבר מהכנות או מעניני הטבילה המבוארות לעיל, צריכה לשאול פי רב מורה הוראה על כשרות טבילתה, וגם אם הועילה לה החפיפה. וכן אם

טענה חלילה במנין ספירת הימים, וקודם שהשלימו שבעת ימי הנקיים — טבלה. או גם שמושה, הטבילה לא עלתה לה כלל, ועדיין היא בנידתה, וצריכים בהקדם לשאול פי רב ומורה: כמה ימים צריכה להמתין עד שתוכל לטבול שנית.

חל זמן טבילתה בליל יום כיפור או תשעה באב.

ח. אם חל זמן טבילתה בליל יום הכפורים או בליל תשעה באב, הטבילה נדחית ללילה שלאחריו, וכן אסור לטבול בשבעת ימי אבלות רח"ל. [שאפילו אם היא טהורה, אסורים בימים אלו בתשמיש המטה].

ט. בענין אחר אינה רשאית לדחות הטבילה מסוף שבעת ימי הנקיים אם בעלה בעיר. ובזה היום (שבלילה תטבול), גם הבעל אל יצא לדרך, אלא לצורך גדול.

י. גם כשנדחת טבילתה מסיבות שנזכרו בסעיף ח' — ט', או מחמת חולי וכדומה, גם אז צריכה הטבילה להיות דוקא בלילה. ומובן מאליו שרק אז תוכל לטבול, כשנתכרר לה על ידי בדיקתה שהיא נקיה כל הימים האלו.

באיזה אופן מותרת לטבול ביום.

יא. אם אי אפשר לה לטבול בלילה, כגון שדרה

ככפר רחוק שאין שם מקוה כשרה, אזי צריכה להמתין עם הטבילה עד למחרת שהוא יום השמיני לספירתה. באונס כזה, יכולה ביום השמיני לטבול גם בעוד יום, אך, את הרחיצה והחפיפה צריכה גם כן לעשות דוקא אז סמוך לטבילה עם שמירת כל דקדוקיהם, אבל לא תבוא לביתה עד הלילה. (במקרה כזה, טוב להתיעץ עם הרב).

יב. אין לטבול בנהרות או כינוס מים (הנקרא לעיקר), ובשעת הדחק, צריכה לשאול לרב מומחה.

יג. לאחר שטבלה במקוה, צריכה להגיד לבעלה בפירוש: טבלתי, או שתודיעהו באיזה אופן אחר שטבלה, ואז היא מותרת לבעלה.

איסור מניעת לידת בנים.

יד. תכלית המכוון במצות הבורא יתברך שמו בזווג איש ואשתו כדי להזרע ולהוליד בנים. העושה איזה תחבולה למנוע חס ושלום ההריון או להפסיק את ההריון באיזה אופן שיהיה, גדול ענשו מאוד כי זה נכנס בגדר שפיכת דמים רח"ל, ונחשב למעשה אכזרי וכרוצח בזדון ובשאט נפש את בניו שהיו מעותדים להולד והכרתת הדורות שהיו ראויין ויכלו לחיות, ומעוות כזה מי יוכל לתקן. — במקרה שעל ידי ההריון

תוכל האשה להסתכן חס ושלום, יפנו לרכנים גדולי הדור, כדת מה לעשות.

פרק ו

דיני כלה

תפקיד של כלה כשרה

בתור הקדמה נציג בקשתה הקצרה של אם יהודית יראת השם לבתה הכלה:

כתי האהובה והיקרה!

"נשאתיך כחדוה רבה תחת לבבי, וגדלתיך בשמחה מתוך מאות מקרי-חיים קשים, בין ששון ועצב, בהרכה עמל ויסורים, עד אשר חסדי השם יתברך הביאוני לזמן המאושר ביותר בחייך. וכעת, לאחר כל דאגת, פחד וחרדת אם, הגעת לימי שמחת כלולותיך. עבור כל הסבל שסבלתי בעבוריך, אני מבקשת ממך משהו, כתי האהובה והחביבה.

קיימי ברגשות-נפש ובאהבה-נאמנה את תפקידיך וחובתך כבת ישראל לַשׁוּׁה! שמרי והצילי כמשפחתנו את הטהרה המסורתית כדת התורה. אל תקצצי, בידיים הורסות-קדושה, את אילן משפחתנו עתיק הימים

ומרובה הענפים. לא תסורי בשום פעם ולעולם, מן ההוראות הנשגבות שנצטוונו עליהן מאת בורא העולם, בהליכות הקודש של חיי המשפחה. גם לרגע אל יהא מצפונך עמוס מחטא של קרבה אסורה. בזה את שומרת ומחזקת את קיומו של עץ משפחתנו ומסייעת גם בעתיד לפריחתו הבריאה להיות לנחת רוח בעיני א־לוקים.

מתוך דמעות אם, הנני פונה אליך על כך, ילדתי הטובה והמתוקה, ומבטיחה לך שהבורא יתברך ישלם שכרך בעבור זה עם כל ברכה, לך, לבעלך, ולילדיכם גם יחד."

א. כל אם יהודית מחוייבת ללמד את בתה הכלה כל דיני גדה בפרטותיה ודקדוקיה, ביחוד להסביר לה היטב איך לעשות הבדיקות המבוארות לעיל, ואל תמנע מלהודיעה מחמת בושה וצניעות פסולה, כי זה יכול לגרום כמה מכשולים וחששות בטהרת חיי המשפחה של בתה עם בעלה ושל בניהם ודורותיהם העתידים להולד. ואם מחמת איזה סיבה לא תוכל ללמדה בעצמה, צריכה לסדר שאשה אחרת תלמדנה.

חובת הכלה.

ב. כל כלה מחוייבת לפני כניסתה לחופה —

אפילו זקנה וטהורה — לספור שבעת ימים נקיים, דהיינו לאחר שבדקה עצמה בחורין ובסדקין תפסוק בטהרה ותלבש לבנים (פרק ב'.), תספור שבעת ימי נקיים (פרק ג.), ואם מצאה עצמה כל שבעת הימים נקיה, אז צריכה לרחוץ עצמה ולהזהר בכל פרטי החפיפה (פרק ד.), ואחר כך לטבול במקוה כשרה (פרק ה.), כמבואר הכל בפרקים דלעיל. ואין חילוק בין כלה לאשה נשואה בספירת הנקיים, רק בדבר אחד, שהכלה קודם הנשואין אינה צריכה להמתין בלבישת הלבנים עד יום החמישי, אלא אחר שתפסוק מלראות דם, יכולה להפסיק בטהרה. [וכן תזהר להכניס העד במתינות, כדי שלא תזיק בתוליה].

מתי תוכל הכלה ללבוש לבנים.

ג. לא תוכל הכלה להפסיק בטהרה וללבוש לבנים טרם שתדע בבירור על איזה יום נקבעה חתונתה. ותעשה באופן, ששבעת ימי הנקיים יגמרו קרוב ליום הנשואין, כדי שתהיה הטבילה סמוכה ליום הנשואין כמה שאפשר, ועל כל פנים לא תקדים הטבילה יותר מארבעה ימים לפני חתונתה. לדוגמא, אם יום החתונה הוא כיום ראשון בשבת, אינה רשאית לטבול קודם ליל רביעי (אור ליום חמישי). ואחר הטבילה צריכה לבדוק עצמה בכל יום ויום עד החתונה.

אם נדחה זמן הנשואין בתוך ספירת הנקיים או בסופו.

ד. אם בתוך שבעת ימי הנקיים או אחר שכבר ספרה וטבלה נדחתה החתונה, וכן אפילו אם אחר כך חזרו וקבעו לזמן הראשון, צריכים לשאול בזה פי רב מורה הוראה, אם עלתה לה ספירת הנקיים או לא, כי זה תמיד תלוי בהסיכות, שגרמו הדחיה.

מתי תוכל הכלה לטבול.

ה. אם נגמרו שבעת ימי הנקיים קודם ליום הנשואין, ועושים הטבילה יום או יומים קודם החתונה, אז מותרת לטבול — אחר שבעת הנקיים למחרתו ביום השמיני — אפילו ביום, בשמירת כל הדינים המבוארים לעיל. אבל אם שבעת ימי הנקיים כלים אחר יום החופה, וממילא גם הטבילה יהיה אחר יום החופה, אז לא תוכל לטבול ביום רק בלילה, כמו כל אשה הנשואה מכבר.

ו. כשיום השביעי של הנקיים חל ביום חופתה, אם מותרת לטבול ביום, תלוי אם הטבילה נעשית קודם החופה או לאחריה; אם קודם החופה, אז מותרת לטבול — בשעת הדחק — גם ביום (אך לא קודם אור הבוקר, רק כשכבר האיר היום), ובאופן זה צריך לעשות החופה בלילה. אבל אם טובלת עצמה לאחר החופה, אז לא

תוכל לטבול רק בלילה.

אם חל ליל הטבילה אחר יום החופה.

ז. אם הטבילה נעשית אחר יום חופתה, אז חל על הזוג החדש תיכף מן החופה עד אחר הטבילה כל דיני הרחקה מנדה המבוארים בפרק ח'. ועוד נוסף לזה, שאסורים להיות בחדר או בדירה אחת לכדם לא ביום ולא בלילה עד אחר הטבילה. והמנהג שלוקחים קטן אצל החתן וקטנה אצל הכלה, להיות עמהם בחדרם. (ויש להתייעץ עם הרב, אודות גילם).

קביעת יום החתונה.

ח. נחוץ מאוד וצריכין להשתדל בכל האפשרי, שיקבעו יום הנשואין לזמן כזה, שתוכל הכלה לספור ולטבול קודם החופה, כדי שתכנס לחופה בטהרה. וכן שלא יקבעו את זמן החתונה קרוב לזמן וסתה.

פרישה אחר בעילת מצוה וזמן לבישת הלבנים שאחר כך.

ט. הכונס את הבתולה, והיא טהורה, בועל בעילת מצוה (דהיינו, בעילה הראשונה), ואחר שגמר ביאתו פורש עצמו ממנה מיד, והיא טמאה נדה, בין ראתה דם בתולים או לא ראתה, ותיכף נוהגים אצלה כל דיני הרחקה. [ואם לא ראתה דם, ומסופקים אם היתה ביאתו

ביאה, יציעו שאלתם לפני רב מורה הוראה]. כלה אחר בעילת מצוה אינה צריכה להמתין חמישה ימים (כנשים נשואות) כדי לפסוק בטהרה וללבוש לבנים, אלא תוכל להפסיק בטהרה ביום רביעי לבעילתה לעת ערב, ואם מצאה עצמה נקיה, מתחלת לספור שבעת ימי נקיים. [ואם ראתה דם בתולים גם בבעילה שניה, ישאלו להרב, מתי תפסוק בטהרה].

[כל חתן מחוייב ללמוד הלכות נדה אצל תלמיד חכם, לידע מה לעשות ומה לשאול, שלא יכשל חס ושלום באיסור נדה החמור].

אזהרה !

בכאן צריכים אנו להאיר עינים עד כמה פוגם ומחלל קדושת חיי המשפחה, המנהג 'הרע של חוטאים, שהנהיגו שהזוג הצעיר נוסעים מביתם לאחר החתונה למקומות תענוגים, וכמו שנאמר כי בשרירות לבי אלך, ובשם "ירח דבש" מכנים אותו. אך אינם מבינים ולא שמים לב עד כמה רע ומר הדבש הזה בסופו, שבו בזמן שצריכים להזהר ולשמור על כל דיני הרחקה, הולכים בדרך כזה שעלול מאוד שיכשלו חס ושלום באיסורים חמורים, ואם יש בהם יראת שמים בודאי לא יעשו כזאת, כי העושים כן הוא רק מחמת חסרון ידיעה,

ואינם משיגים מה יוכל לצמוח מפרצה זו חס ושלום.
אל בני ובנות ישראל הכשרים! קצת מתינות וקצת
התגברות הרעת וכח הנפש אנו מבקשים! ואם רוצים
דוקא לנסוע ימתינו על כל פנים עד לאחר שתטהר
לבעלה ותוכל לעמוד לימינו בהיתר, שתוכל לחול
עליהם ברכת השם יתברך להצליח דרכם.

פרק ז

יולדת

דיני טהרה אחר הלידה

הרגשת חבלי לידה.

א. אם האשה מרגישה צער חבלי-לידה, צריכה מיד
לפרוש מבעלה. אם פסקו לגמרי החבלי-לידה ובדקה
עצמה בדקדוק היטב ולא מצאה שום טיפת דם, תשאל
את פי רב מורה הוראה.

כשילדה או הפילה.

ב. מיד שילדה ולד היא נדה, אין הבדל בין ילדה בזמנה או קודם זמנה, או שהפילה באיזה צורה שהיא. ואין חילוק בין גודל הנפל, שאפילו הפילה חתיכה הכי קטנה, בכל אופן הרי היא נדה. ואחרי שפסקה לראות דם ובדקה עצמה כראוי והפסיקה בטהרה, יכולה ללבוש הלבנים ולהתחיל לספור את שבעת ימי הנקיים וכו' כמבואר הכל לעיל (פרק ב' - ג'). ולענין זמן הטבילה, ראה לקמן.

מתי יכולה לטבול אחר הלידה.

ג. אם ילדה בת, בשום אופן אינה רשאית לטבול בתוך ארבעה עשר יום אחר הלידה. אפילו כבר ספרה וגמרה שבעת ימי הנקיים קודם הארבעה עשר יום. וכן הדין גם אם יש ספק על הולד שהפילה אם הוא זכר או נקבה. [ומטעם זה, אשה שהפילה דבר-מה אחרי ארבעים יום מששמה עם בעלה — הרי היא בכלל יולדות — שאפילו אחר שגמרה שבעת ימי הנקיים כנזכר לעיל], אינה רשאית לטבול קודם ליל חמשה עשר מיום שהפילה. (ובכל ספק צריכה להמתין, או תעשה שאלת חכם).

ד. אבל אם הולד הוא זכר, תוכל לטבול גם בתוך הארבעה עשר יום, בתנאי, שכבר גמרה ספירת שבעת

ימי הנקיים עם הבדיקות הנדרשות. אך זה כמעט אינו שכיח כלל. [נאמנם מפני חולשת האשה שלאחר הלידה, יש ממתינים בטבילתה עד ערך ששה שבועות או יותר, כל אחת לפי חולשתה ומצב בריאותה].

פרק ח

הרחקה

פרטי ההרחקה.

א. מיד כשנעשית האשה נדה, נאסר על האיש ואשתו לא רק תשמיש המטה, אלא נאסר עליהם גם כל מיני התקרבות זה לזה, וכן כל אופני נגיעה שביניהם, בכל חומר הדין, - כאשר יבואר בסעיפים הבאים - עד אחר הטבילה במקוה.

ב. במשך זמן זה אסורים שיגעו זה בזה, ואסור שיושיטו זה לזה איזה חפץ אפילו ארוך כל כך שאין שום חשש שיבואו על ידי זה לידי נגיעה. גם אסורים לזרוק זה לזה איזה דבר. וכשרוצים למסור זה לזה איזה דבר או תינוק, אינו מותר רק באופן שהאחד מניחו והשני נוטלו.

ג. אסור לבעל לשכב על מטת אשתו וגם לא ישכב עליה אפילו שלא בפניה, כמו כן אסור לו לשכב על כלי מטתה, כגון כרים וכסתות המיוחדים לה.

ד. האשה אסורה להציע מטת בעלה בפניו, וכן אסור לה לשכב על מטת בעלה בפניו.

המטות.

ה. המטות אסורות שיגעו זו בזו, אלא צריך שיהא הפסק קצת אויר ביניהם, וכשהן עומדות באורך זו מול זו, אז לא די בהפסק קצת בין שתי המטות, אלא צריך הפסק יותר גדול - להעמיד ארגז לילה (נאכט קעסטל) - להפריד בין שתי המטות.

ו. אסורים שישבו ביחד על כל דבר המתנדנד, מתנענע, או רופף, ואם אדם אחר יושב ביניהם, אז מותר.

נסיעה.

ז. אסורים שישבו שניהם בתא אחד בקרון או בספינה וכיוצא בו אם נוסעים לשם טיול, אך אם הנסיעה היא לצורך הנחוץ להם אז מותר, רק צריכים להזהר מאוד שלא יבואו לידי נגיעה, אפילו שלא במתכוון.

ח. אסורים לאכול בבת אחת מתוך כלי אחד.

ט. אם האשה אכלה או שתתה והשאירה מהם, אסור לבעלה לאכול או לשתות משיוור זה בפניה, מלבד אם [אינו יודע שזה משווריה, או אם] הוריקו מקודם את השיריים לכלי אחר, אז מותר.

י. וכן אסורים למזוג זה לזה איזה משקה, וכן להניח לפניו או לפניה המאכל, אם לא על ידי שינוי, כגון ביד שמאל וכדומה.

יא. האשה לא תצוק ולא תכין מים לבעלה לרחיצה.

בשעת סעודה.

יב. בכל סעודה-אם יושבים לכרם אצל השלחן-חייבים להניח בין קערותיהם איזה חפץ שאינו רגיל להיות שם, להיכר, או להפסיק על ידי פריסת מפה מיוחדת.

יג. בדרך כלל צריכים להתרחק מכל דבר שיכול להביא לידי התקרבות. על כן יש להם להמנע משיחה המביאה לידי חיבה וכן משחוק וקלות ראש, ולכן נכון שהאשה כל זמן שהיא נדה דהיינו עד לאחר הטבילה, תלבש לסימן בגד או כסוי ראש המיוחד לימי נדתה, כדי שעל ידי זה יזכרו תמיד איסור התקרבותם.

יד. אסור לבעל לראות חלקי גופה של אשתו הרגילים להיות מכוסים - כשהן מגולים.

טו. לא תזמר בפני בעלה במשך ימי נדתה.

טז. וכן אסור לבעל להריח בבשמים המיוחדים לה.

אם אחד משניהם חולה.

יז. אם אחד משניהם חולה וזקוק על ידי זה שיסייעו השני, יש להתייעץ עם רב מורה הוראה.

פרק ט

פרישה בעונה הסמוכה לוסת

איסור התקרבות בעונה הסמוכה לוסת.

א. היות שהלכות נדה חמורות מאוד שכל יסוד טהרת חיי המשפחה והדורות הבאים, תלויין בשמירתן. לכן מצווין אנו על פי דיני תורתנו הקדושה על מצות פרישה סמוך לוסת. הן מתשמיש המטה, והן מכל התקרבות גופנית של חיבה. לכן אם יש לחוש שתבוא וסתה ביום [היום נחשב לענין זה, מנץ החמה עד שקיעתה], אז אסורה לבעלה מתחילת הלילה שלפניו

עד סוף היום. ואם יש לחוש על ביאת וסתה בלילה [שהוא בענין זה, משקיעת החמה עד הנץ החמה], אז מחוייבים לפרוש זה מזה גם כל היום שלפניו. (ראה לקמן סעיפים ח' - ט' - י').

כדי להקל על הקורא להבין בניקל את החשבונות מהסעיפים דלקמן, הבאנו בדף צ"ב את סדר החדשים.

שלשה מיני וסתות העיקריים.

ב. ובאיזה יום או לילה צריכה לחוש לביאת הוסת ולפרוש בהם וגם בעונה הקודמת דהיינו, יום או לילה שלפניו שנזכרו לעיל, חוקי תורתנו הקדושה קובעים בזה שלשה סוגי וסתות עיקריים, ואלה פרטיהם:

(א) וסת החודש - הכלל של וסת זה הוא; שביאת הוסת אצלה הוא תמיד ביום מסוים בחודש, לפי חדשי הלבנה שהוא חשבון "לוח יהודי". למשל, עשרה בניסן, עשרה באייר, ועשרה בסיון. ואין הבדל אם ראש חודש הוא יום אחד או שני ימים, העיקר הוא, באיזה יום בחודש התחיל הוסת. אבל אם התחיל הוסת בראש חודש, וראש חודש הזה הוא רק יום אחד [שהוא יום א' בחודש], אז, בחודש הבא אם הוא שני ימים, נחשב זמן וסתה ביום שני של ראש חודש [שהוא גם כן יום א' בחודש, כי יום ראשון של ראש חודש, הוא יום ל' של החודש שעבר].

אזהרה! היות שכל חשבוננו מיוסד על פי מהלך הלבנה, על כן נחוץ מאוד שכל אשה נשואה יהיה לה "לוח יהודי" ותרשום בו בכל פעם את יום התחלת הוסת, וכמו כן גם הזמנים שצריכה לפרוש מבעלה [או תרשום ב"רשימות הוסתות", תמונתו בדף פו].

(ב) וסת הפלגה — וסת הפלגה הוא, כשהוסת אינו בא ליום מסוים בחודש, רק בהפלגת מספר ימים שוים בין התחלת ראייה אחת להתחלת ראייה שלאחריה, למשל, בכל פעם יש בין התחלת ראייה אחת לשניה — עשרים, או עשרים וחמישה או שלשים ושנים יום. [והנוהגים גם כשיטת ש"ע הרב, ישאלו לרב מומחה בקי בשיטה זו].

(ג) עונה בינונית — אשה שאין לה וסת קבוע, צריכה לחוש לעונה בינונית נוסף לשני הכללים הנזכרים דהיינו, שצריכה לחוש ליום השלשים מיום התחלת ראייתה האחרונה, (והימים שבנתיים הם עשרים ושמונה ימים, בין יום התחלת ראייתה עד יום השלשים). לפי זה למשל, אם ראייתה האחרונה התחילה ביום ראשון בשבוע, צריכה לחוש לוסת הזה אחר ארבעה שבועות ביום שני בשבת. ואגב יש להעיר, שלפי המבואר בכלל (א) ב"וסת החודש", צריכים להשגיח גם על יום השלשים ואחד.

ג. היום שבו התחילה זיבת הדם [אפילו זיבה

מועטת בלבד], הוא היום שמחשבין ממנו קביעת הזמן — לתוש לוסת הבאה ככל השלשה סוגי הוסתות. מקרי הגוף קודם הוסת.

ד. ישנן נשים שביאת וסתן קשורה באיזה סימן או מקרה בגופה, כגון שמפקת או מתעטשת כמה פעמים רצופים זה אחר זה, או מרגישה כבדות בראשה או כאכריה, או כאב למטה בגופה או במתניה, קרירות בגופה, או מקרה דומה לאלו אירע לה, הן בשעת וסתה או קודם ביאת וסתה, זה נקרא "וסת הגוף". באופנים כאלו, צריכה לשאול לרב ומורה בנוגע לענין הפרישה. ה. בוסתות יש חילוק אם הוא "וסת קבוע", או "וסת שאינו קבוע".

וסת קבוע.

ב"וסת החודש" נקרא הוסת "קבוע", אם הוסת התחיל שלש פעמים רצופים חודש אחר חודש באותו יום המסוים-בחודש. למשל, חמשה עשר בסיון, חמשה עשר בתמוז, וחמשה עשר באב.

וב"וסת הפלגה" נקרא הוסת "קבוע", אם בין ארבע ראיות רצופות, היו ימי שלש ההפלגות שביניהם שוין במנינם, מתחילת ראייה לתחילת ראייה. למשל, א' ניסן - (א) כ' ניסן - (ב) ט' אייר - (ג) - כ"ח אייר, הרי נקבע וסתה לעשרים יום, שהרי בין ארבע הראיות היו ביניהם שלוש הפלגות שוות של עשרים יום, (ראה סעיף י"א).

ו. גם "וסת החודש" הנזכר, רק בתנאי זה נקבע, אם שלוש הראיות הרצופות התחילו בכל פעם ביום, או בכל פעם כלילה, אבל אם ראתה פעם אחת ביום ושתי פעמים כלילה או להיפך, אינו נקבע בכך. אבל "וסת ההפלגה" נקבע — לחומרא — לפרטים אחדים גם באופן כזה, (ראה סעיף ח' - י'), רק אם ימי ההפלגות הנם שוים. ובוסת הפלגה כזה, טוב להתיעץ עם רב מורה הוראה.

וסת שאינו קבוע.

ז. וסת שאינו קבוע נקרא; אם ראתה רק פעם אחת או שתי פעמים, ביום מסוים בחודש [בוסת החודש], או ההפלגת ימים [בוסת הפלגה]. וצריך לפרוש בכל תוקף סמוך להוסת (כמבואר בסעיף א'), גם בוסת שאינו קבוע כמו בוסת קבוע.

בדיקה בזמן הוסת.

ח. באותו היום או הלילה שצריכה לחוש בו לביאת וסתה הקבוע, עם עבֹור אותו היום או הלילה (אף שלא ראתה), עדיין חובת הפרישה עליהם, אלא אם כן בדקה עצמה היטב היטב (ראה פרק ב') ומצאה עצמה נקיה לגמרי. ואם לא בדקה עצמה בזמנו, יכולה לבדוק עצמה גם אחר כך, אך, עדיין חובת הפרישה עליהם עד שתכד ק עצמה. ואם בנתיים רחצה עצמה כאמבטי,

צריכה לשאול על זה למורה הוראה. ואם צריכה לחוש לוסת שאינו קבוע, תברוק עצמה גם כן, אבל במקרה זה די בבדיקה קלה, דהיינו, שאינה צריכה לברוק בעומק כל כך. ואם לא ברקה בזמנו כלל, — הגם שיכולה לברוק גם אחר כך — אם בזמן הוסת לא הרגישה שום זיבת דם, אז הוסת שאינו קבוע נתבטל לגמרי. (ראה סעיף י').

אמנם, בין בוסת קבוע ובין בוסת שאינו קבוע, אשה המרבה בבדיקות בימי הוסת, הרי זו משובחת.

ט. הוסת של עונה בינונית שונה משאר וסתות בזה, שחובת הבדיקה בזמן שחוששת לו — אפילו בפעם הראשונה — דינו כוסת קבוע, לענין שאינה מותרת לבעלה, רק, אחר שבדקה עצמה בדיקה יפה ומדויקת ומצאה עצמה נקיה. [ועד אחר בדיקה זו לא תרחץ עצמה כנזכר לעיל].

י. וסת שאינו קבוע, נעקר אפילו אם רק פעם אחת עבר יום הוסת ולא ראתה בו, ושוב אינה צריכה לחוש לו. אבל וסת קבוע אינו נעקר, רק אם הגיעו ימי וסתה שלש פעמים רצופות זו אחר זו ולא ראתה בהם. (ראה סעיף י"ג).

סדר, איך מחשבין הוסתות עד שנקבע.

יא. אשה, עד שלא נקבע לה אחד ממיני הוסתות,

צריכה לחוש תמיד לביאת וסתה לפי שלשה זמני הוסתות הנזכרים לעיל: וסת החודש, וסת הפלגה, עונה בינונית, לחשוש ולפרוש בהם.

כדי לבאר סדר מהלך החשבון הזה ולהסביר שיהא מובן לכל, אנו מביאין כאן דוגמא זו: למשל, אם ביום א' ניסן שהוא ראש חודש בא וסתה, צריכה לחשוש לוסת הבאה מטעם עונה בינונית [שלושים יום], ביום ראשון של ראש חודש אייר [שהוא ל' בניסן]. ולמחרתו גם ביום שני של ראש חודש אייר [שהוא א' אייר], מטעם וסת החודש. אבל אם הקדימה וראתה לפני ימים אלו, כגון שראתה בפעם השניה בעשרים בניסן, אזי, ביום שני של ראש חודש אייר [א' אייר] עדיין חוששת בו לוסתה [כפי הכלל בוסת החודש, שאין ראייה בנתיים, מזיוזו ממקומו], אבל ביום הראשון של ראש חודש (מטעם עונה בינונית) אינה צריכה לחשוש בו עוד, ובמקומו צריכה לחוש ביום השלשים, הנמנה מעשרים בניסן [ראייתה האחרונה], לפי הכלל של עונה בינונית. ואם לא ראתה באחד באייר, אז כתשעה באייר צריכה לחשוש ולפרוש מטעם וסת הפלגה של עשרים יום. כמספר הימים שהיו בין א' ניסן - כ' ניסן, ונכללו בו גם ימי התחלת שתי הראיות, כמו שמחשבין בכל פעם].

אבל אם ראתה גם באחד באייר, אז כתשעה באייר

אינה צריכה לחשוש, ועשרים באייר הוא היום שצריכה לחשוש בו בין משום וסת החודש בין משום וסת הפלגה [כי ההפלגה של עשרים יום שבין ראש חודש וכ' ניסן לא נתבטל עדיין, כיון שהקדימה ראייתה, וצריכה עכשיו לחוש עליו], משום שוסת הפלגה מחשבין לעולם מן הראיה האחרונה. ובשנים עשר באייר צריכה גם כן לחשוש מטעם וסת הפלגה, שהרי הפליגה מעשרים בניסן לאחד באייר [י"ב ימים]. והיות שראתה בעשרים בניסן לכן בעשרים באייר שאחריו צריכה בכל אופן לחשוש בו מטעם וסת החודש, אפילו אם ראתה גם באחד באייר. ואם לא ראתה באחד באייר, אז באחד בסיון אינה צריכה לחשוש [שכבר נתבטל].

ואם ראתה בתשעה באייר, אז צריכה לחשוש בשמונה ועשרים באייר משום וסת הפלגה של עשרים יום, לפי שבין עשרים בניסן ותשעה באייר היו עשרים יום. ואם ראתה גם בשמונה ועשרים באייר, אז הפלגת עשרים יום נקבע לוסת קבוע. לפי ששלוש הפלגות שוות הבדילו בין ארבע הראיות הרצופות. דהיינו, מאחד בניסן עד עשרים בניסן, מעשרים בניסן עד תשעה באייר, ומתשעה באייר עד שמונה ועשרים באייר. [ומעתה אינה צריכה לחוש רק לוסתה זו שקבעה, ואם שינתה אפילו פעם אחת עיין לקמן סעיף י"ג]. וראה גם לקמן הטבלא מסעיף זה דף פ"ח, פ"ט.

היינו יכולים להמשיך בדוגמאות, ולהציע לפני הקורא הרבה מיני אפשרויות, אבל צריכין אנו לוותר על זה, שלא יתארכו הדברים יותר מדי. ומטרתנו בדוגמא זו להראות ולעורר; עד כמה צריכה אשה יראת השם לדקדק, ולהיות לה חוב קדוש, שבכל ספק ושינוי כל שהוא בענינים אלו, תפנה עם שאלתה לפני רב מורה הוראה.

יב. עוד הפעם באנו לעורר שנחוץ מאוד שכל אשה תרשום על "לוח יהודי" [או ב"רשימת הוסתות"] בדיוק את זמן התחלת וסתה, ובפרט כשאינן לה וסת קבוע. ותרשום בכל פעם באיזה יום או לילה בשבוע, ובאיזה יום בחודש התחיל וסתה, וכמה ימים עברו בין התחלת ראייה אחת לראייה שלאחריה, כדי שעל ידי זה תדע ותהיה בקיאה לחשב הזמנים בנוגע וסת החודש, וסת הפלגה, ועונה בינונית, הנצרכים לה, וגם בעת שתצטרך לשאול שאלה יהיה זה לה לתועלת, שמתוך רשימותיה יוכל גם הרב להבין שאלתה בנקל, ולהמעית ככל האפשר את הימים שצריכה לפרוש בהם, ובפרט אם משנית וסתה בכל פעם. מתוך רשימותיה המדויקות יוכל לברר באיזה יום צריכה לחשוש ובאיזה יום אינה צריכה לחשוש.

סדר, באיזה אופן נעקר וסת קבוע.

יג. גם מוסת קבוע נחוץ לנו להציע פה דוגמא

קצרה. למשל, אם נקבע וסת של הפלגת עשרים יום, ופעם אחת לא ראתה ליום העשרים, אלא ליום השלשים, עם כל זה צריכה להמשיך לפרוש ביום העשרים מראייתה האחרונה לפי קביעת וסתה — הפלגה-לעשרים יום, שהוא קיים עד שיעבור יום זה שלש פעמים רצופות ולא תראה בו. ואם לא ראתה גם בפעם השניה לעשרים יום, צריכה לפרוש ביום השלשים מראייתה האחרונה, מטעם וסת שאינו קבוע של הפלגת שלשים יום, שהיה לה בין שתי הראיות האחרונות. ואם ראתה גם בפעם השניה ליום השלשים, עדיין היום העשרים שאחריו עומד בתקפו וצריכה לחשוש בו, ואם [עכשיו] בפעם השלישית גם כן לא ראתה ביום העשרים [נעקר לעת-עתה העשרים ואין חוששין לו], אבל צריכה לחשוש עוד ליום השלשים, ואם ראתה בו [שהיא פעם השלישית, והן רצופות], הרי נקבע הפלגת שלשים יום לוסת קבוע [והעשרים נעקר לגמרי].

אבל אם אחר ששינתה ראיותיה פעמיים ליום השלשים, ואחר כך שוב ראתה ליום העשרים, אז הוסת קבוע של עשרים יום חוזר לקביעותו, ולהפלגה של שלשים יום — שאינו קבוע — אין חוששין לו. ודע עוד שאפילו אם שינתה שלש פעמים מלראות ליום העשרים, כגון שראתה שתי פעמים ליום השלשים

ופעם השלישית ליום השנים ושלושים [שההפלגות אינן שוות], ואחר כך שוב ראתה ליום העשרים, גם אז חוזר העשרים לקביעותו הראשון. [והטעם בזה, לפי שלא קבעה וסת קבוע אחר בנתיים, אבל אם נקבע לה וסת קבוע אחר בנתיים, אז, אף על פי שראתה אחר כך שוב ליום העשרים, הרי הוא שינוי חדש — ואינו קבוע — ונעקר בפעם אחת]. ראה לקמן הטבלא מסעיף זה דף צ' - צ"א

הערה: יתר פרטי הדינים, בדרך כלל, הנוגעים גם לסעיפים י"א וי"ג, ראה לקמן ב'חשבון שלש עיקרי הוסתות.

אשה בתוך ימי עיבורה, ומניקה.

יד. אשה אחר שלשה חדשים לעיבורה, ועד עשרים וארבעה חדשים אחרי הלידה, אינה צריכה לחשוש כלל לוסתה שהיה לה מקודם, בין וסת קבוע בין וסת שאינו קבוע. אכן אם ראתה בתוך זמן זה [אפילו ביום הקבוע], צריכה לחשוש ליום זה לענין פרישה רק כעין וסת שאינו קבוע. ומובן, שגם בתוך זמן זה, דהיינו, בימי עיבורה ואחר הלידה עד עשרים וארבעה חדשים אם ראתה, יש לה כל דין נדה, וצריכה הפסק טהרה, ספירת ימי נקיים וטבילה כבשאר זמנים, בלי שום שינוי.

טו. אחר שעברו ימי עיבורה ועשרים וארבעה

חדשים אחר הלידה, חוזרת לחוש לוסתה הקבוע שהיה לה ליום מסוים בחודש קודם שנתעברה. אבל אם היה לה וסת הפלגה — קבוע, צריכה שתראה פעם אחת, ומראיה זו חוששת להפלגתה כבראשונה.

מודעה!

בפרק א' סעיף א', וכן בכל פרק ח', כתבנו רק מדיני הרחקה אחר שנעשית נדה, ודיני הפרישה קודם ביאת הוסת, נתבארו בפרק ט'.

חזרה בקיצור בענין חשבון שלשה עיקרי הוסתות.

אשה, עד שלא נקבע לה אחד ממיני הוסתות, צריכה תמיד לחוש על ביאת וסתה לפי חשבון שלשה זמני הוסתות, דלקמן: וסת החודש, וסת הפלגה, עונה בינונית. ואם נקבע, דהיינו; שראתה שלש פעמים רצופות בזמנים שוים, אינה חוששת רק לזה הוסת שקבעה, וראה לקמן.

וסת החודש: פירושו, באיזה יום לחודש שהתחילה ראייתה בחודש הזה, באותו יום חוששת לביאת וסתה בחודש הבא (לפי הלוח היהודי). כגון, שראתה ב"ב ניסן, צריכה לחשוש לי"ב אייר. ואם ראתה בו וגם ב"ב סיון, הרי זה וסת החודש — קבוע.

וסת הפלגה : פירושו, כמספר הימים שהפליגה מתחילת ראייה אחת לתחילת ראייה שניה, כמו כן אחר הפלגת ימים כזו חוששת לכיאת הוסת. ואם ראתה בו וכן ראתה עוד הפעם בהפלגת ימים כזו, הרי זה וסת הפלגה — קבוע. (שהרי שלש הפלגות שוות היו בין ארבע ראיות רצופות). כגון, שראתה י"ב ניסן — (31) — י"ב אייר — (31) — י"ג סיון — (31) — י"ג תמוז, הרי נקבע וסתה להפלגת ל"א יום, [וחוששת ל"ד אב, ראה להלן דף צ"ב סדר החדשים].

עונה בינונית : פירושו, נרק אם אין לה וסת קבוע, ראה להלן כלל ג'] אם מתחילת ראייתה "האחרונה" עד יום השלשים לא ראתה עוד הפעם (גם יום התחלת הראיה בכלל), חוששת ליום השלשים לכיאת הוסת מטעם עונה בינונית* כגון, אם ראתה ביום כ' בשבוע אז יום השלשים הוא אחר ארבעה שבועות ביום ג' בשבוע.

* ויש מחמירים גם ליום שלשים ואחד, והוא יום ד' בשבוע.

כלל א: ביום שחוששת לוסתה, צריכה לחשוש (ולכדוק) באותה עונה עצמה — כלומר כלילה או ביום — באיזה שהתחילה ראייתה בפעם הקודמת. (והפרישה צריכה להיות גם כעונת היום או הלילה)

כללים בחשבון שלשה עיקרי הווסתות פג

שלפניו). וכן רק באופן זה נקבע הוסת; אם בכל פעם התחיל הוסת ביום או בכל פעם בלילה. אבל בוסת הפלגה, נקבע הוסת לפרטים אחדים (לחומרא), אפילו התחיל הוסת פעם בלילה ופעם ביום או להיפך (רק אם ימי ההפלגות הן שוות).

כלל ב: אשה שאין לה וסת קבוע, וראתה ביום מסוים (לחודש ולהפלגה), וכפעם הבאה לא ראתה ביום זה או עד עבור הפלגה כזו, אותו הוסת שלא ראתה עוד הפעם; נעקר, ואינה חוששת לו עוד. והוא הדין אם ראתה כבר שתי פעמים וכפעם השלישית שינתה ליום אחר בחודש או ליום מאוחר להפלגה, גם כן נעקרו הראיות הראשונות. ויתירה מזו, אפילו אם אחר ששינתה, חזרה וראתה שוב כפעם או כפעמיים הקודמות, אין זה אלא כראיה חדשה ונעקר כפעם אחת.

כלל ג: אם קבעה וסת ואחר כך שינתה, פעם או פעמיים, צריכה עדיין לחשוש לוסתה הקבוע וגם לפי השינוי ליום החודש ולהפלגה, אבל לא לעונה בינונית. ואם שינתה שלש פעמים בזה אחר זה (ואינם שוים), הרי נעקר — לעת עתה — הקבוע ואינה חוששת לו עוד, רק חוששת לפי השינוי; לוסת החודש ולהפלגה וגם לעונה בינונית. אבל אם חזרה וראתה — אפילו רק פעם אחת — לפי הקבוע הקודם, שוב חוששת רק להקבוע ולא לוסת אחר, ושוב אינו נעקר מקביעותו רק אחר שלשה

שינויים. אבל אם שינתה קביעתה (שלש פעמים שוות) לוסת קבוע אחר, הרי חוששת רק לקביעתה השניה, והקבוע הראשון נעקר לגמרי. ואם חזרה לראות כקבוע הראשון פעם או פעמיים, הרי זה כשינוי חדש ונעקר בפעם אחת, כדלעיל.

כלל ד: אין הוסת נעקר, אלא אם כן יבוא יומו (יום הוסת) ולא תראה בו (ובקבוע ג' פעמים, ראה כלל ג'). (מטעם זה, צריכה להשגיח על יום וסתה אפילו בימים כאלה שהיא ממילא אסורה, אם אינה רואה בהם, וכן) מטעם זה אם הקדימה וראתה בפעם השניה לפני היום או הימים שהיתה צריכה לחשוש בהם, אזי, חוששת עדיין ל"וסת החודש" בזמנו, שאין הראיה שראתה בנתיים מזיוו ממקומו, וגם חוששת ליום התחלת ראייה זו השניה, בחודש הבא, (וראה גם כלל ג'). אבל כ"וסת הפלגה" אם הקדימה (ובוסת הפלגה הקבוע אפילו אם איחרה), מונה מנין ימי הפלגתה הראשונה וגם השניה מראייתה זו האחרונה. וכן ל"עונה בינונית" — אם הקדימה — אינה חוששת לחשבון הראשון (שהרי כבר ראתה לפני שלשים), אלא מחשבת מראייתה זו "האחרונה".

נשים שביאת וסתן קשורה עם מקרי הגוף, כמו כאב הראש או כובד כאברים או מתעטשת הרכה פעמים וכו' כשיגיע המקרה ההוא צריכה לפרוש ולבדוק, ואין

כללים בחשבון שלשה עיקרי הווסתות פה

חילוק באיזה זמן שיהיה. ונכון לרשום בכל פעם מתי התחיל הרגשת המקרה וכמה זמן נמשך. ושאר פרטי וסת הגוף; אפילו אם אירע לה מקרה חדש שראתה בו רק פעם אחת, או שנקבע וסת הגוף ליום מסוים, צריכה שאלת חכם בנוגע לזמן הפרישה.

אזהרה

הלכות הנזכרות כאן, נותנות רק השקפה קצרה איך לחשב את הימים של פרישה סמוך לוסת, בוסתות היותר מצויים, אבל אינם כוללים הלכות חשבון הוסתות ופרישה סמוך לוסת בשלימות, כי דיני הוסתות הם ארוכים ומסובכים, גם ישנם עוד הרבה מיני וסתות (כגון: וסת הסירוג והדילוג, וסת הקפיצות ואכילת דברים חריפים, וסת בתוך וסת). וכן זמנים שמשתנה ההלכה מהנזכר, כמו בימי עיבורה ואחר הלידה. — על כן אם אין בקיאים היטב בהלכות אלו, או בכל ענין של ספק, צריך לשאול לרב מובהק (וליקח להרב גם הרשימה שרשמו בו הוסתות (תמונתו בדף פו), והוא יסייע לקחת תועלת מלוח הזה באופן הנכון.

לוח ראשי התיבות; ע"ב — עונה בינונית, ו"ח — וסת החודש, הפ' — וסת הפלגה, קנ"ח — קודם נץ החמה.

ראיה א': ראתה פעם ראשונה יום ד' י"ב ניסן: (בראיה אחת בלבד אין כאן הפלגה), יש לציין בטור ה' — י"א אייר — מטעם "עונה בינונית" (שהוא לל' יום), י"ב אייר — מטעם "וסת החודש" (היות שראתה י"ב ניסן).

ראיה ב': בפעם השניה הקדימה וראתה הוסת ביום ג' ט' אייר) שהוא לפני ימים אלו הנזכרים לעיל בטור ה'; יש לציין בטור ג' "כ"ח" כמנין ימי הפלגתה (נכללו בהם גם ימי התחלת שתי הראיות), ועתה מלבד י"ב אייר המצוין בראיה א' שצריכה לחוש עליו (ראה כלל ד', אם כבר פסקה הראיה, ואם לא, אזי חוששת לו ב"ב סיון), צריכה לציין בטור ה' — ז' סיון — מטעם "וסת הפלגה" (שהוא יום כ"ח שצריכה לחוש בו), — ט' סיון — מטעם "וסת החודש" ומשום "עונה בינונית" (שעכשיו חלו שניהם ביום אחד), (ולמחמירים דלעיל גם — י' סיון —).

ראיה ג': בפעם השלישית איחרה ולא ראתה עד מוצאי שבת (קודם נץ החמה) שהוא ליל יום א' י"ג סיון [הרי זמני הוסתות המצוינין בראי' ב' טור ה' בטלו, שהרי חששה ולא ראתה בהן]. יש לציין בטור ג' "ל"ד" כמנין ימי הפלגתה, ובטור ה' — י"ב תמוז — מטעם "עונה בינונית", — י"ג תמוז — מטעם "וסת החודש", — ט"ז תמוז — מטעם "וסת הפלגה" (יום ל"ד לראיתה).

משל א'

פרק ט' סעיף י"א

חודשת	ראש חודש	יום	חודש	החודש	וסת	בינונית	עונה	הפליגה	ימים	לכמה	או לא	ראתה	נעקר
א ו פ נ א'													
	"	1	ניסן	—	—	—	—	—	—	—	ר'	—	—
ח'	"	30	ניסן	—	—	ע"ב	—	—	—	—	ליר	—	—
ח'	"	1	אייר	ו"ח	—	—	—	—	—	—	ליר	—	ניד

לעת עתה אין לה מה לחשוש

א ו פ נ ב'

	"	1	ניסן	—	—	—	—	—	—	—	ר'	—	—
		20	ניסן	—	—	—	הפ'	—	—	20	ר'	—	—
ח'	"	1	אייר	ו"ח	—	—	—	—	—	—	ליר	—	ניד
ח'	"	9	אייר	—	—	—	והפ'	—	—	20	ליר	—	ניד
ח'	"	19	אייר	—	—	ע"ב	—	—	—	—	ליר	—	—
ח'	"	20	אייר	ו"ח	—	—	—	—	—	—	ליר	—	ניד

לעת עתה אין לה מה לחשוש

א ו פ נ ג'

	"	1	ניסן	—	—	—	—	—	—	—	ר'	—	—
		20	ניסן	—	—	—	הפ'	—	—	20	ר'	—	—
ח'	"	1	אייר	ו"ח	—	—	והפ'	—	—	12	ר'	—	—
ח'	"	12	אייר	—	—	—	הפ'	—	—	12	ליר	—	ניד
ח'	"	20	אייר	ו"ח	—	—	והפ'	—	—	20	ליר	—	ניד
ח'	"	1	סיון	ו"ח	—	ע"ב	—	—	—	—	ליר	—	ניד

לעת עתה אין לה מה לחשוש

חששת	ראש חודש	יום	חודש	החודש וסת	עונה בינונית	המלגה	ימים לכמה	או לא ראיה	נעקר ראיותה
אופן ד'									
	'	1	ניסן	—	—	—	—	ר'	—
		20	ניסן	—	—	הפ'	20	ר'	—
ח'	'	1	אייר	ר"ח	—	—	—	ל"ד	נ"ד
ח'		9	אייר	—	—	הפ'	20	ר'	—
ח'		20	אייר	ר"ח	—	—	—	ל"ד	נ"ד
ח'		28	אייר	—	—	הפ'	20	ל"ד	נ"ד
ח'		9	סיון	ר"ח	ע"ב	—	—	ל"ד	נ"ד

לעת עתה אין לה מה לחשוש

אופן ה'

	'	1	ניסן	—	—	—	—	ר'	—
		20	ניסן	—	—	הפ'	20	ר'	—
ח'	'	1	אייר	ר"ח	—	—	—	ל"ד	נ"ד
ח'		9	אייר	—	—	הפ'	20	ר'	—
ח'		20	אייר	ר"ח	—	—	—	ל"ד	נ"ד
ח'		28	אייר	—	—	הפ'	20	ר'	—

נקבע וסת המלגה לעשרים

יש הרבה מחמירים "שעונה בינונית" היא גבוהה היום ל"א.

לוח ראשי תיבות

ר' — ראתה	ח' — חוששת
נ"ד — נעקר ראיות וסתה	ר"ח — וסת החודש
ר"ק — וסת קבוע	ע"ב — עונה בינונית
ושי"ק — וסת שאינו קבוע	הפ' — וסת המלגה
ל"ד — לא ראתה	ת"ק — חזר וסתה קבוע

משלבי

מקסימום סעיף י"ג

חששות	קבוע וסת	קבוע שאינו	יום	חודש	החודש וסת	כינונית	עונה	המלגה	ימים	לכמה	אצ לא	ראתה	רשימת	נעקר
-------	----------	------------	-----	------	-----------	---------	------	-------	------	------	-------	------	-------	------

אופן א'

—	ריק	—	28	אייר	—	—	הפ'	20	רי	—	—	—	—	—
ה'	ריק	—	18	סיון	—	—	הפ'	20	ליך	—	—	—	—	—
—	שינתה	—	28	סיון	—	—	הפ'	30	רי	—	—	—	—	—
ה'	ריק	—	17	תמוז	—	—	הפ'	20	ליך	—	—	—	—	—
ה'	—	שיק	27	תמוז	—	—	הפ'	30	רי	—	—	—	—	—
ה'	ריק	—	17	אב	—	—	הפ'	20	רי	—	—	—	—	—

חוזר הקבוע ואינה חוששת לאינו קבוע

אופן ב'

—	ריק	—	28	אייר	—	—	הפ'	20	רי	—	—	—	—	—
ה'	ריק	—	18	סיון	—	—	הפ'	20	ליך	—	—	—	—	—
—	שינתה	—	28	סיון	—	—	הפ'	30	רי	—	—	—	—	—
ה'	ריק	—	17	תמוז	—	—	הפ'	20	ליך	—	—	—	—	—
ה'	—	שיק	27	תמוז	—	—	הפ'	30	רי	—	—	—	—	—
ה'	ריק	—	17	אב	—	—	הפ'	20	ליך	—	—	—	—	—

נעקר לעת עתה המלגת עשרים

ה'	—	שיק	27	אב	ריח	עריב	הפ'	30	ליך	נצד	—	—	—	—
ה'	—	שיק	28	אב	ריח	—	—	—	ליך	נצד	—	—	—	—
—	שינתה	—	29	אב	—	—	הפ'	32	רי	—	—	—	—	—
ה'	ריק	—	18	אלול	—	—	הפ'	20	רי	—	—	—	—	—

חוזר הקבוע כיון שלא קבעה וסת אחר בנתיים

תששת	קבוע	וסת	קבוע	שאינו	יום	חודש	חודש	וסת	החודש	וסת	כינונית	עונה	הפלגה	ימים	לכמה	א' לא	ראתה
א ו פ ן ג'																	
—	ר"ק	—	28	אייר	—	—	הפ'	20	ר'								
ח'	ר"ק	—	18	סיון	—	—	הפ'	20	ל"ך								
—	שינתה	—	28	סיון	—	—	הפ'	30	ר'								
ח'	ר"ק	—	17	תמוז	—	—	הפ'	20	ל"ך								
ח'	—	ש"ק	27	תמוז	—	—	הפ'	30	ר'								
ח'	ר"ק	—	17	אב	—	—	הפ'	20	ל"ך								
נעקר לעת עתה הפלגת עשרים																	
ח'	—	ש"ק	27	אב	ר"ח	עו"ב	הפ'	30	ר'								

נקבע שלשים ונעקר עשרים לגמרי

• כשראתה 27 תמוז ונמשכה דאייתה גם ביום 28 תמוז, או עדין לא נעקר ראיות 28 סיון מטעם וסת החודש, אזי, אם לא חזר וסתה הקבוע (באופן א' חזר) ולא קבעה וסת אחר בנתיים (באופן ג' קבעה) צריכה לחשוש גם 28 אב משום וסת החודש, (אופן ב').

לוח ראשי תיבות

ח' — חוששת	ר' — ראתה
ר"ח — וסת החודש	נ"ד — נעקר ראיות וסתה
עו"ב — עונה כינונית	ו"ק — וסת קבוע
הפ' — וסת הפלגה	וש"ק — וסת שאינו קבוע
ח"ק — חזר וסתה קבוע	ל"ד — לא ראתה

30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	LUACH
																														ניסן NISAN
																														אייר IYAR
																														סיון SIVAN
																														תמוז TAMUZ
																														אב AV
																														אלול ELUL
																														תשרי TISHREI
																														חשוון CHESHVAN
																														כסלו KISLEV
																														טבת TEVETH
																														שבט SHEVAT
																														אדר ADAR
																														אדר ב' ADAR 2

סדר החדשים: "לוח" יהודי נחלק באופן זה: השנה י"ב חדשים, בשנת עיבור י"ג חדשים, החדשים חשון וחסלו הם פעמים כל אחד מלא; 30 יום, ופעמים חסר; 29 יום, או כסדרן; חשון 29, כסלו 30. כמו שאר החדשים. ובפרט: ניסן 30, אייר 29, סיון 30, תמוז 29, אב 30, אלול 29, תשרי 30, חשון 29 — 30. כסלו 30 — 29, טבת 29, שבט 30, אדר 29, אדר ראשון 30, אדר שני 29.

SUNRISE AND SUNSET AT NEW YORK, NEW YORK EASTERN STANDARD TIME

NO. 1201

14

DAY	JAN.		FEB.		MAR.		APR.		MAY.		JUNE.		JULY.		AUG.		SEPT.		OCT.		NOV.		DEC.	
	Rise A.M.	Set P.M.	Rise A.M.	Set P.M.	Rise A.M.	Set P.M.	Rise A.M.	Set P.M.	Rise A.M.	Set P.M.	Rise A.M.	Set P.M.	Rise A.M.	Set P.M.	Rise A.M.	Set P.M.	Rise A.M.	Set P.M.	Rise A.M.	Set P.M.	Rise A.M.	Set P.M.	Rise A.M.	Set P.M.
1	7 20	4 39	7 06	5 16	6 51	5 47	6 31	5 47	6 20	5 52	6 27	7 21	8 28	9 31	10 32	11 28	12 19	1 06	1 53	2 38	3 20	4 00	4 39	
2	7 20	4 40	7 05	5 15	6 50	5 46	6 29	5 51	6 22	5 54	6 27	7 21	8 28	9 31	10 32	11 28	12 19	1 06	1 53	2 37	3 19	4 00	4 39	
3	7 20	4 41	7 04	5 16	6 49	5 47	6 25	5 52	6 21	5 55	6 24	7 22	8 29	9 31	10 32	11 28	12 19	1 06	1 54	2 35	3 17	4 00	4 39	
4	7 20	4 42	7 03	5 17	6 48	5 48	6 24	5 53	6 20	5 56	6 23	7 23	8 30	9 31	10 32	11 28	12 19	1 06	1 55	2 34	3 16	4 00	4 39	
5	7 20	4 43	7 02	5 18	6 47	5 49	6 23	5 54	6 19	5 58	6 22	7 24	8 31	9 31	10 32	11 28	12 19	1 06	1 56	2 32	3 14	4 00	4 39	
6	7 20	4 44	7 01	5 20	6 46	5 50	6 22	5 55	6 18	5 59	6 21	7 25	8 32	9 31	10 32	11 28	12 19	1 06	1 57	2 30	3 12	4 00	4 39	
7	7 20	4 45	7 00	5 21	6 45	5 50	6 21	5 55	6 17	5 59	6 20	7 26	8 33	9 31	10 32	11 28	12 19	1 06	1 58	2 28	3 10	4 00	4 39	
8	7 20	4 46	6 59	5 22	6 44	5 50	6 20	5 55	6 16	5 59	6 19	7 27	8 34	9 31	10 32	11 28	12 19	1 06	1 59	2 26	3 08	4 00	4 39	
9	7 20	4 47	6 58	5 23	6 43	5 51	6 19	5 56	6 15	5 59	6 18	7 28	8 35	9 31	10 32	11 28	12 19	1 06	2 00	2 24	3 06	4 00	4 39	
10	7 20	4 48	6 57	5 25	6 42	5 51	6 18	5 57	6 14	5 59	6 17	7 29	8 36	9 31	10 32	11 28	12 19	1 06	2 02	2 22	3 04	4 00	4 39	
11	7 20	4 49	6 55	5 26	6 41	5 52	6 17	5 58	6 13	5 59	6 16	7 30	8 37	9 31	10 32	11 28	12 19	1 06	2 03	2 20	3 02	4 00	4 39	
12	7 19	4 50	6 54	5 27	6 40	5 52	6 16	5 59	6 12	5 59	6 15	7 31	8 38	9 31	10 32	11 28	12 19	1 05	2 04	2 18	2 99	4 00	4 39	
13	7 19	4 51	6 53	5 28	6 39	5 52	6 15	6 00	6 11	5 59	6 14	7 32	8 39	9 31	10 32	11 28	12 19	1 05	2 04	2 16	2 97	4 00	4 39	
14	7 19	4 52	6 52	5 29	6 38	5 53	6 14	6 01	6 10	5 59	6 13	7 33	8 40	9 31	10 32	11 28	12 19	1 05	2 05	2 14	2 96	4 00	4 39	
15	7 18	4 53	6 50	5 31	6 37	5 53	6 13	6 02	6 09	5 59	6 12	7 34	8 41	9 31	10 32	11 28	12 19	1 05	2 05	2 12	2 95	4 00	4 39	
16	7 18	4 54	6 49	5 32	6 36	5 54	6 12	6 04	6 08	5 59	6 11	7 35	8 42	9 31	10 32	11 28	12 19	1 05	2 06	2 10	2 94	4 00	4 39	
17	7 17	4 55	6 48	5 33	6 35	5 55	6 11	6 05	6 07	5 59	6 10	7 36	8 43	9 31	10 32	11 28	12 19	1 05	2 06	2 08	2 93	4 00	4 39	
18	7 17	4 56	6 46	5 34	6 34	5 55	6 10	6 06	6 06	5 59	6 09	7 37	8 44	9 31	10 32	11 28	12 19	1 05	2 07	2 06	2 92	4 00	4 39	
19	7 16	4 57	6 45	5 35	6 33	5 56	6 09	6 07	6 05	5 59	6 08	7 38	8 45	9 31	10 32	11 28	12 19	1 05	2 07	2 04	2 91	4 00	4 39	
20	7 16	4 58	6 44	5 37	6 32	5 56	6 08	6 08	6 04	5 59	6 07	7 39	8 46	9 31	10 32	11 28	12 19	1 05	2 08	2 02	2 90	4 00	4 39	
21	7 15	5 00	6 42	5 38	6 31	5 58	6 09	6 09	6 01	5 59	6 06	7 40	8 47	9 31	10 32	11 28	12 19	1 05	2 08	2 00	2 89	4 00	4 39	
22	7 15	5 01	6 41	5 39	6 30	5 59	6 10	6 10	6 00	5 59	6 05	7 41	8 48	9 31	10 32	11 28	12 19	1 05	2 09	2 00	2 88	4 00	4 39	
23	7 14	5 02	6 40	5 40	6 29	5 59	6 11	6 11	5 99	5 59	6 04	7 42	8 49	9 31	10 32	11 28	12 19	1 05	2 09	2 00	2 87	4 00	4 39	
24	7 13	5 04	6 38	5 41	6 28	5 59	6 12	6 05	6 05	5 59	6 03	7 43	8 50	9 31	10 32	11 28	12 19	1 05	2 10	2 00	2 86	4 00	4 39	
25	7 12	5 05	6 37	5 43	6 27	5 59	6 13	6 03	6 04	5 59	6 02	7 44	8 51	9 31	10 32	11 28	12 19	1 05	2 10	2 00	2 85	4 00	4 39	
26	7 12	5 06	6 35	5 44	6 26	5 59	6 14	6 03	6 03	5 59	6 01	7 45	8 52	9 31	10 32	11 28	12 19	1 05	2 11	2 00	2 84	4 00	4 39	
27	7 11	5 07	6 34	5 45	6 25	5 59	6 15	6 02	6 02	5 59	6 00	7 46	8 53	9 31	10 32	11 28	12 19	1 05	2 11	2 00	2 83	4 00	4 39	
28	7 10	5 09	6 32	5 46	6 24	5 59	6 16	6 01	6 01	5 59	5 59	7 47	8 54	9 31	10 32	11 28	12 19	1 05	2 12	2 00	2 82	4 00	4 39	
29	7 09	5 10	6 32	5 47	6 23	5 59	6 17	6 00	6 00	5 59	5 58	7 48	8 55	9 31	10 32	11 28	12 19	1 05	2 12	2 00	2 81	4 00	4 39	
30	7 08	5 11	6 30	5 48	6 22	5 59	6 18	6 00	5 59	5 59	5 58	7 49	8 56	9 31	10 32	11 28	12 19	1 05	2 13	2 00	2 80	4 00	4 39	
31	7 07	5 12		5 42	6 19		5 42	6 19		4 58	7 20		4 51	7 13	5 22	6 30							7 20	6 30

Add one hour for Daylight Saving Time if used when in use.

Prepared by
NAUTICAL ALMANAC OFFICE
UNITED STATES NAVAL OBSERVATORY
WASHINGTON, D.C. 20390

זכר צדיק לברכה
הרה"צ יעקב בן ישראל הי"ד

ונשמת אאמו"ר יוסף בן מו"ה ישראל
ואמי מורתי חנה בת מו"ה יחיאל מיכל
וכיו"ח הי"ד, ר"ח סיון
ונשמת חמי הרב הצ' גרשון מנחם
בן מו"ה משה
וחמותי החשובה חי' יוסא בת הרב מו"ה
שלמה צבי וכיו"ח הי"ד, ג' סיון

ונשמת ז' האשה החשובה גאלדא הענדל בת
מו"ה חיים וכיו"ח הי"ד, י' תמוז
ונשמת חמי מז"ר מו"ה חיים בן מו"ה אלעזר
ונשמת חמותי מז"ר פינא בת הרה"ח משה
וכיו"ח הי"ד, י' תמוז

א"ז ישראל בן שמרי', י"ד אב
וזקנתי רבקה, י"ט תשרי
א"ז יחיאל מיכל בן אברהם, ג' אלול
ואמו דבורה בת ברוך, ט' אדר
וזקנתי ברכה בת מרדכי גימפל, ז' תשרי

לעילוי נשמת

ר' דוד יהודה בן סיני ע"ה
מייבא בת מאיר צבי ע"ה

ולע"נ גרשון בן יעקב בן ציון

קורא יקר!

בדורינו עדים אנו לתופעה מבורכת ומיוחדת במינה, הרבה מאחינו בני ישראל שנתרחקו משמירת התורה הקדושה מתעוררים לחזור למקור מחצבתם ולחיות חיי תורה המסורה לנו מסיני.

אולם ישנם הרבה מאומתינו שבחפץ לבם היו חיים חיי תורה ויהדות, אבל לדאבון לב אינם יודעים כלל מה התורה דורשת מהן, ובפרט הלכות נדה וחיי טהרת המשפחה, ישנם אחרים שאמנם יודעים כל זה אבל אינם מבינים על בוריים הלכות אלו.

מתוך הרגשת אחריות עמוקה, נטלנו על שכמינו לעשות בעזה שיי"ת ככל האפשר לתקן את המצב הנוכחי ולמלא את החלל שבידיעת הלכות אלו, ולכן הדפסנו את הספר "ספר טהרת משפחה" על הלכות נדה, המצטיין בסגנונו הקל והתמציתי.

הספר הנ"ל יצא לראשונה עוד בשנת תרצ"ז בשפה ההונגרית, ואנו העתקנוהו ברוב עמל ויגיעה ללשון הקודש ולעוד תשע שפות.

כאן המקום לתת התודה לכל אלו שסייעו לנו עד עתה — הידועים ושאינם ידועים — כי ב"ה פעלם-פעלינו, עשו פרי למעלה מן המשוער! ובמקומות רבים ישנם שיעורים לכלות, לנשים, לקבוצות וליחידים מתוך ספרים אלו — עם הסבר מפורט, ובמקומות מרוחקים ביותר הוקמו מקוואות בעטים של ספרים אלו, כמו שהודיעו לנו — במכתבים הרבים — הנמצאים תחת ידינו. הגיעו אלינו ידיעות מקהילות מרוחקות ביותר שהגיעו לידי הנשים שם מספרינו, ועל ידי זה החליטו לשנות את כל אורח חייהם ולחיות על פי התורה. ישנם עשרות עשרות עובדות מזעזעות, אשר עבור הקל שבהן הי' כדאי כל הטורח.

ואין ערך לשכר אלו שזכו לכך שיהא להם חלק במצוה רבה זו! להקים דורות כשרים לעם ישראל, עם ה'! מטרתינו שספר זה יהי' בכל בית יהודי. עד עתה הופץ וחולק על ידינו קרוב ל' 300,000 עותקים.

הספר משמש לשלוש מטרות;

- א. להענקת ידע יסודי בהלכות אלו, למתחילים.
- ב. לשמש כעזר לשומרי תורה שאינם בקיאים על בוריים, בהלכות אלו.
- ג. להיות לעזר אפילו לתלמידי חכמים וחרדים ביותר, שיוכלו לחזור על הלכות אלו בניקל.

על כל אחד ואחד להרגיש אחריות-וזכות לעזור לנו במטרה קדושה זו של הפצת ספרים אלו. ואנו חוזרים ומרגישים; אנא עשו ככל אשר ביכולתכם בהפצת ספרים אלו! אפשר לעשות כך על ירי יחירים, בתי כנסת, מקוואות, בתי ספר, חברות ומוסדות שונים.

כמות הספרים שידרש; יישלח חנם אין כסף. כמו כן מי שרוצה לזכות להיות לו חלק במצוה רבה זו, כל תרומה גדולה כקטנה תתקבל ברצון. למרות שעבודתינו נעשית בעיקרה על ירי מתנרבים, מכל מקום הוצאות הרפוס, התרגום וההפצה גדולה ביותר. כל התרומות מיועדות להדפסה והפצה בלבד. וכל העושים והמעשים במצוה רבה זו, יתברכו מהשם יתברך בכריאות אושר ועושר ונחת מכל יוצא צאצאיהם לראות זרע ברך השם.

הועד למען טהרת המשפחה

הכתובת להזמנות מהספרים כנוצר בשער הספר. נא!
לכתוב בכתב ברור — מוטב באותיות דפוס, השם,
הכתובת, מספר ההעתיקים הדרוש, והשפה!!!

נ. ב. התרומות פטורות ממס.